

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Midtre Gauldal kommune

Innhold

1	Forord	4
2	Innledning.....	5
2.1	Om kommunens plan- og styringssystem.....	5
2.2	Årshjulet	6
2.3	Prosessen.....	6
3	Status og rammebetingelser	8
3.1	Kommuneplanens samfunnsdel	8
3.2	Utfordringer og strategi for kommunen.....	13
3.3	Det økonomiske handlingsrommet.....	14
3.4	Hovedgrep 2019	17
4	Befolkningsutvikling	18
5	Rådmannens innstilling til budsjettvedtak.....	21
5.1	Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet.....	22
5.2	Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet.....	22
5.3	Budsjettskjema 2A – Investering.....	23
5.4	Budsjettskjema 2B – Investering	24
6	Hovedtallene i budsjettforslaget.....	25
6.1	Sentrale inntekter.....	25
6.2	Finansinntekter og -utgifter.....	25
6.3	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner.....	26
6.4	Disponering av driftsrammen	27
7	Økonomisk utvikling i planperioden.....	29
7.1	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter.....	29
7.2	Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter.....	30
7.3	Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	31
8	Folkevalgte og stab.....	32
8.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	32
8.2	Styringskort	32
8.3	Driftsbudsjett med endringer Folkevalgte og stab.....	33
9	Oppvekst.....	34
9.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	34
9.2	Styringskort for skolene	34
9.3	Driftsbudsjett med endringer Skole	36
9.4	Styringskort for barnehagene	36
9.5	Driftsbudsjett med endringer Barnehage	37
10	Kultur, fritid og voksenopplæring	38
10.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	38
10.2	Styringskort	38
10.3	Driftsbudsjett med endringer Kultur, fritid og voksenopplæring	39

11	Pleie og omsorg	40
11.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	40
11.2	Styringskort	40
11.3	Driftsbudsjett med endringer Pleie og omsorg	41
12	NAV, Helse og familie	42
12.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	42
12.2	Styringskort for NAV	42
12.3	Driftsbudsjett med endringer NAV	43
12.4	Styringskort for Helse og familie	43
12.5	Driftsbudsjett med endringer Helse og familie	45
13	Næring, plan og forvaltning	46
13.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	46
13.2	Styringskort	46
13.3	Driftsbudsjett med endringer Næring, plan og forvaltning	47
14	Eiendom og kommunalteknikk	48
14.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	48
14.2	Styringskort	48
14.3	Driftsbudsjett med endringer Eiendom og kommunalteknikk	49
15	Spesielle tiltak og tjenester	49
15.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	49
15.2	Driftsbudsjett med endringer Spesielle tiltak og tjenester	49
16	Finansielle transaksjoner	51
16.1	Beskrivelse av dagens virksomhet	51
16.2	Driftsbudsjett med endringer	51
17	Økonomiplan vedtatt i kommunestyret 13.12.18	52
17.1	Innledning	52
17.2	Rammeområdene med endringer	53
17.3	Investeringer med endringer	56
17.4	Vedtak	59
17.5	Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet	60
17.6	Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet	60
17.7	Budsjettskjema 2A – Investering	61
17.8	Budsjettskjema 2B – Investering	62
17.9-17.19	Driftsbudsjett med endringer alle rammeområder	63

1 Forord

Jeg opplever at prosessen med å utarbeide Handlingsprogram med økonomiplan bedres for hvert år. Utviklingsnettverket reiser konstruktive innspill og spørsmål, dialogen i strategikonferansene er nyttig, innbyggerdialogen forbedres, og det avsettes godt med tid til behandling av HP med økonomiplan i utvalgene. At folkevalgte kan bruke programmet «Framsikt» i arbeidet med HP med økonomiplaner er og en stor forbedring.

I forordet angis noen få sentrale punkter i Handlingsprogram med økonomiplan. Utfyllende informasjon ligger i utfordringsdokument 2019 – 2022 og i etterfølgende kapitler.

Kommunestyret vedtok i vår en stor satsing på næringsutvikling i kommunen ved å gi en garanti på inntil 200 mill. kr. for utvikling av Næringsområde Støren Sør. Dette vil skape nye arbeidsplasser, gir boligbygging og vekst i hele kommunen og verner landbruksjord. I forhold til økonomi må kommunen bygge opp fondsreserver for i en periode å kunne tilføre kapital til prosjektet.

Iverksatt arbeid med revidering av kommunedelpplan Støren er og et meget viktig tiltak for å kunne planlegge utviklingen på Støren/kommunen i et langsiktig perspektiv. Herunder hensynta drivere som ny E6, bedret kollektivtilbud og etablering av næringsvirksomhet i kommunen.

Kommunens økonomiske situasjon er utfordrende. Selv om fjoråret endte opp med et overskudd på 15,5 mill. kr. og at vi i 2018 ser ut til å få et overskudd på ca. 5 mill. kr. så dekker ikke rammetilskuddet fra staten ønskede nye oppgaver eller heving av kvaliteten i tjenestetilbudet. Videre må kommunen følge opp utviklingen i befolkningstallet. Kommunen må ta nye grep i tillegg til Støren Sør for å få vekst. Renteutviklingen må og følges nøye i perioden selv om vi har bundet rentene på en del av våre lån.

For å følge opp handlingsplaner som er utformet for å skape økonomisk sikkerhet og handlingsrom senere tas følgende hovedgrep i denne perioden:

- Opprettholde eiendomsskatt på nivå som i 2018
- Redusere driftsrammer med 5,6 mill. kr. i 2019 og totalt 12,4 mill. kr. i perioden
- Fortsette å selge kommunal eiendom
- Utsette/kutte investeringer

Kommunestyret angav på strategikonferansen at eiendomsskatten må ligge på dagens nivå noe lenger, men på sikt er målsettingen å ta ned satsen både på bolig og næring. Kommunestyret ønsker videre at kommunens gebyrer og avgifter skal være lave, og vi tilstreber å ikke få større økninger.

Rådmannens forslag til driftsbudsjett er på totalt kr 357 mill. kr. og en samlet investeringsplan på 203 mill. kr. i perioden 2019-2022. Det foreslås salg av kommunale eiendommer som er beregnet til å beløpe seg til 19,6 mill. kroner

Enhetene er ikke fullt ut kompensert for lønns- og prisstigning iht prognoser i statsbudsjettet, vi legger til grunn en deflator på 2,6 %.

Stipulert lønn og prisstigning, forslag til nye nødvendige investeringer og driftstiltak medførte at vi hadde en manko på ca. 4,4 mill. kr. Pr. juni for å komme i balanse i 2019.

Det legges nå frem en økonomiplan i balanse som oppfyller 2 av 3 vedtatte handlingsregler. Vi avsetter ytterligere 13,8 mill. kr. til ubundne avsetninger i perioden.

Avslutningsvis nevnes at det er lett å ha fokus på nye ønskelige tiltak, men det er også viktig å ha i mente det brede og på mange områder gode tilbudet kommunen gir med tilgjengelige ressurser.

2 Innledning

2.1 Om kommunens plan- og styringssystem

Kommunens plan- og styringssystem bygger på prinsippene for helhetlig styring der tre grunnleggende forhold er sentrale:

1. Resultatledelse:
Helhetlig oversikt og felles visjon og mål for organisasjonen som grunnlag for fokus på kjerneoppgaver og styring på flere dimensjoner enn økonomi.
2. Dialog:
Styringsdialog mellom politisk ledelse og administrasjon, mellom ledelse og medarbeidere, og mellom innbyggere og kommunen.
3. Kvalitetsforbedring:
Økt læringsfokus ved systematisk refleksjon over egen praksis.

Gjennom plan- og styringssystemet skal kommuneplanens samfunnsdel realiseres. Med utgangspunkt i vedtatt visjon, mål og strategier utarbeides et fireårig handlingsprogram med konkrete tiltak/handlinger. I Midtre Gauldal rettes oppmerksomheten mot de fire områdene samfunn, brukere (tjenestekvaliteten), medarbeidere (organisasjonen) og økonomi.

Handlingsprogrammet inneholder også en fireårig økonomiplan som gjenspeiler de økonomiske prioriteringene. Kommuneplanens handlingsdel skal i følge plan- og bygningsloven gi «grunnlaget for kommunens prioriteringer av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretisere tiltak innenfor kommunens økonomiske rammer».

For å sikre systematisk oppfølging av handlingsprogrammet forpliktes enhetene på oppfølging innen sine ansvarsområder gjennom lederavtaler rådmannen inngår med enhetslederne. For å synliggjøre oppfølgingen rapporteres det på status for gjennomføring i halvårsrapport og årsrapport.

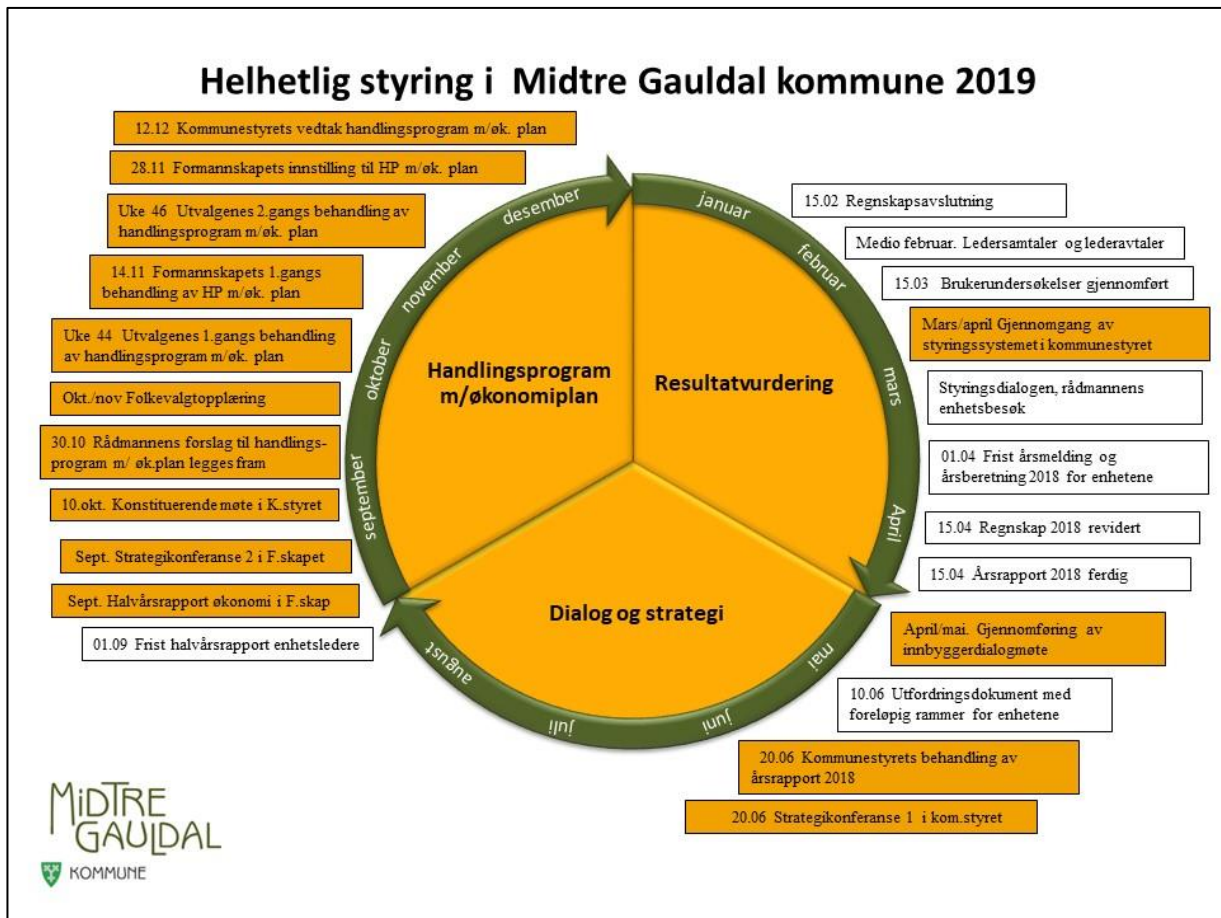
Innen enhetene er det opp til enhetsleder å forplikte sine ansatte på å bidra til gjennomføring av politisk vedtatte mål, bl.a. gjennom medarbeidersamtaler.

Intensjonen med styringssystemet er å legge til rette for en systematisk gjennomføring av politiske vedtak. Handlingsprogrammet er derfor et dokument som har stor betydning for utviklingen i kommunen.

Det legges vekt på å utvikle et helhetlig styrings- og rapporteringssystem som i størst mulig grad inneholder det planverk og den rapporteringen lovverket krever og som gir et godt grunnlag for politisk styring.

2.2 Årshjulet

Årshjulet i Midtre Gauldal viser hvordan det helhetlige styringssystemet er organisert i kommunen:

2.3 Prosessen

Helhetlig styring som arbeidsform baserer seg på en kontinuerlig styringsdialog mellom ulike aktører og organisatoriske nivå om hvilke resultater som skal oppnås, hvordan disse skal nås, hva som har skjedd og hvordan organisasjonen skal utvikles videre.

Et viktig grunnlag for hele prosessen med å utarbeide Handlingsprogram med økonomiplan er «Utfordringsdokument 2019-2022». Her presenteres relevant styrings-/bakgrunnsinformasjon for den enkelte enhet/tjenesteområde. Dette dokumentet er å betrakte som en formell del av styrings- og rapporteringssystemet i Midtre Gauldal og ligger som et grunnlag for handlingsprogram med økonomiplan.

For å ivareta styringsdialogen er det gjennomført strategikonferanse med kommunestyret den 14.06.18. I tillegg ble det gitt en orientering om status og utfordringer framover når det gjelder kommunens økonomi.

Hovedtema som ble diskutert på strategisamlingen var:

- Hvilke områder mener kommunestyret kan nedjusteres om eiendomsskatt skal settes ned eller utgå?
- Skal prosessen med behandling av HP med økonomiplan utføres som i fjor høst?
- Andre innspill til rådmannen – nye inntektsmuligheter?

Gjennom arbeidet på strategikonferansen ga Kommunestyret rådmannen styringssignaler for temaene/områdene eiendomsskatt, budsjettprosessen og inntektsmuligheter (oppsummert):

Eiendomsskatten

- Må beholdes på dagens nivå

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

- Må bestå og reguleres ned hvis mulig
- Skal på sikt fases ut

Budsjettprosessen

- Fjorårets budsjettprosess var bra og ønsker samme opplegg i år
- Gebyrregulativ og investeringsbudsjett i forkant
- Partiene bør få forslaget tidligere enn i 2017
- Utvalgene bør være mer aktive/flinkere i behandlingene

Inntekter

- Redusere kostnadene ved utskrivningsklare pasienter
- Byggeklare tomter
- Redusere sykefraværet
- Se på økt selvkostgrad
- Selge flere kommunale eiendommer
- Satse på Støren sør; tilrettelegge for økt boligbygging og næringsetablering
- Effektivisere administrasjonen

20.09.18 ble kommunens innbyggere invitert til innbyggerdialog i kultursalen. De ble «lyttet ut» i forhold til følgende spørsmål:

- Hvordan kan vi sørge for at de som bor i Midtre Gauldal framsnakker kommunen til andre?
- Hvilken sak er den viktigste for deg at kommunen satser mer på?
- Hvordan kan vi gjøre Midtre Gauldal kommune mer attraktiv å jobbe i?
- Hvordan kan vi gjøre kommunen mer attraktiv å bo i?
- Hva gjør Midtre Gauldal kommune til en bedre kommune å bo i for meg?
- Hvordan kan vi gjøre Midtre Gauldal kommune mer attraktiv å etablere næringsliv i?

Resultatet av innbyggernes innspill er oppsummert og presentert for politikerne på strategisamling 2 og skal utgjøre en del av grunnlaget for Kommunestyrets behandling av Handlingsprogram med økonomiplan.

Den 11.10.18 ble strategikonferanse 2 avholdt med et utvidet formannskap. Her orienterte rådmannen om status i arbeidet med Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022 og sentrale utfordringer for økonomiplanperioden ble drøftet.

Figuren viser sammenhengen i kommunens ulike styringsdokumenter.

3 Status og rammebetingelser

3.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede styringsverktøyet i kommunen som gir klare mål og veivalg for utviklingen av lokalsamfunnet. For alle våre samarbeidspartnere; næringslivet, frivillige organisasjoner og lag og ikke minst hver enkelt som bor i Midtre Gauldal kommune, ønsker vi at samfunnsplanen skal inspirere til kreativitet, samarbeid og utvikling.

Midtre Gauldal kommunes visjon er:

«Midtre Gauldal – kreativ og raus».

Visjonen handler om å legge til rette for og stimulere til nytenking /innovasjon i Midtre Gauldalsamfunnet. Innbyggere og besøkende skal oppleve oss som raus, åpne og inkluderende. Det skal være rom for den enkeltes engasjement og skaperglede innenfor arbeidsliv og frivillighet.

Samfunnsplanen har fire fokusområder som skal bidra til å realisere visjonen, og som skal gis særlig oppmerksomhet og ressurser i planperioden. De fire fokusområdene er samfunn, brukerne, medarbeiderne og økonomi.

I plan- og bygningsloven beskrives det fireårige handlingsprogrammet med økonomiplan som kommuneplanens kortsiktige del. Dette dokumentet skal angi realistiske ambisjoner og konkrete mål for fireårsperioden innenfor en realistisk økonomisk ramme. Det er avgjørende at kommunen har en utviklingsstrategi som er forankret i overordna visjoner og mål og at denne følges opp gjennom konkrete tiltak og prioriteringer.

Fokusområde: Samfunn

Mål: Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Midtre Gauldal

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Stimulere til at det etableres forpliktende samhandling mellom kompetansemiljø og næringsliv i regionen, med utgangspunkt i at det skal gagne både lokalsamfunnet og regionen • Jobbe for at all næringsutvikling skjer på en fremtidsrettet måte når det gjelder bruk av natur- og energiressurser • Bidra til at nye regionale næringsområder skjer i samarbeid med kommunene i Trondheimsregionen • Sørge for at barn og unge har kunnskap om næringslivet i regionen • Legge til rette for at kunnskapsbedrifter etableres i tilknytning til kommunesenteret Støren • Motivere og legge til rette for landbruksbasert næringsutvikling	• Etablere næringsområdet Støren sør • Midtre Gauldal Næringssselskap KF skal ha en vesentlig rolle i utviklingen av næringsområder og på sikt utvikling av boligområder • Operasjonalisere strategisk næringsplan for Trondheimsregionen • Videreutvikle samarbeidet med næringsforeningen • Arbeide for å få redusert arbeidsgiveravgiften • Aktivt jobbe for å få eksterne omstillingsmidler • Videreutvikle entreprenørskap i skolene og delta aktivt i Ungdomsmessen • I samarbeid med næringsforeningen legge til rette for at ungdom får lærlingeplass og sommerjobb i Midtre Gauldal • Samarbeid med Gaulasenteret og Visit Trondheim for landbruksbasert næringsutvikling

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Mål: Folk i Midtre Gauldal opplever en trygg hverdag full av muligheter

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Ivareta trygghet og sikkerhet gjennom arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap • Forvalte naturressurser til beste for dagens og framtidens generasjoner • Sette folkehelse i sentrum i utviklingen av eksisterende og nye boligområder • Hensynta klima og miljø i all kommunal planlegging og aktivitet	• Oppdatere den helhetlige ROS-analysen • Revidere krise -og beredskapsplanene • Gjennomføre møte i beredskapsrådet • Gjennomføre dialogmøter med NVE om flomverk • Revidere hovedplan avløp • Gjennomføre minst en kriseøvelse pr. år • Revidere Klima -og energiplanen • Ivareta folkehelseperspektivet i all kommunal planlegging

Mål: Folk i Midtre Gauldal trives og er aktive

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Tilrettelegge nye boområder for et mangfoldig bomiljø som bidrar til å utjevne sosiale forskjeller • Velge klima- og energivennlige løsninger ved nybygging og rehabilitering • Legge til rette for ulike fritidsaktiviteter, positive helsevalg og en sunn livsstil • Bidra til å utvikle et godt kollektivtilbud i hele kommunen • Jobbe for at Støren blir et attraktivt sentrum og at kulturarven brukes som ressurs i all stedsutvikling • Sørge for at frivillige lag og organisasjoner kan bidra til et aktivt og variert kulturliv	• Videreutvikling av lokaldemokratiet gjennom innbyggerdialogen • Følge opp planstrategi vedtatt mai 2016: ○ Områderegulering Prestteigen – Korsen ○ Kommuneplanens arealdel ○ Forebygge fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier i et folkehelseperspektiv ○ Kulturplan for Midtre Gauldal ○ Pleie- og omsorgsplan ○ Strategiplan for boligpolitikken i Midtre Gauldal kommune ○ Strategi for fritidsbolig (samordnes med Kommuneplanens arealdel eller strategiplan for boligpolitikken) ○ Kommunedelplan Støren ○ Kommunedelplan Soknedal ○ Klima- og energiplan

Fokusområde: Brukere

Mål: Alle barn i Midtre Gauldal får utfordringer som de mestrer i et trygt oppvekstmiljø

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Sørge for at barn har innflytelse på barnehagens/skolens praksis og at den enkelte blir sett og tatt på alvor • Sørge for at barn og unge med vanskelige hjemmeforhold får god oppfølging i barndommen og i overgangen til ungdoms- og voksenliv	• Gjennomføre og følge opp elevundersøkelsen, elevsamtaler og elevråd • Arbeidet med barns medvirkning nedfelles i barnehagens årsplaner • Systematisk og kontinuerlig arbeid for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø uten krenkelser.

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

• Inspirere og motivere barn og unge til aktivt å medvirke i demokrati og samfunnsdebatt • Integrere miljøarbeid i aktivitetene i barnehager og skoler • Samarbeide med foreldre/foresatte og lokalsamfunnet om barnas utvikling • Legge til rette for fysisk aktivitet og gjennomføre helsefremmende tiltak	• Ungdomstrinnet: «Eleven først», styrket elevmedvirkning • Skolebasert utviklingsarbeid på skolene: Kvalitetsheving i begynneropplæringen. Bedre opplæring i de grunnleggende ferdighetene. Fagteam og kollegalæring. • Mer bruk av lærings- og undervisningsmetoder som krever fysisk aktivitet. • Følge opp kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. • Barnehagene skal arbeide systematisk med progresjon og pedagogisk utvikling for barn i barnehagen. • Holdninger og verdier knyttet til mangfold skal gjennomsyre miljøet i barnehagene og skolene • Grunnleggende ferdigheter vektlegges i hele skoleløpet • Tidlig iverksetting av tiltak for barn med spesielle behov, både i skole og barnehage • Drive barnehagebasert kompetanseutvikling med fokus på språk og lek i samarbeid med Dronning Mauds minne høyskole • Opprettholde et godt tverrfaglig og tverretattlig samarbeid • Ny rammeplan for bhg. implementeres • Oppstart implementering av revidert læreplan og tilhørende lovverk i skolen.
---	---

Mål: Folk i Midtre Gauldal får gode helse og omsorgstjenester

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Gi riktige tjenester på riktig omsorgsnivå, og til riktig tid • Utnytte muligheter og ressurser som finnes i tilknytning til nærmiljø og sosiale nettverk gjennom næromsorg • Gi barn og unge en rolle i arbeidet med livskvalitet for eldre • Benytte tilgjengelig teknologi for å gi best mulig helse- og omsorgstjenester • Definere rekreasjonsområder og øke tilgjengeligheten til friluftsområder og naturressurser • Gjennomføre tiltak for å utvikle, rekruttere og beholde kompetanse innen helse- og omsorgsarbeidet i kommunen	• Implementere og iverksette tildeling av helse -og omsorgstjenester i tråd med nye tildelingskriterier • Prosjekt hverdagsrehabilitering i samarbeid med Melhus og Skaun iverksettes og implementeres • Videreutvikle system for samarbeid med frivillige og pårørende • Videreutvikling av Livsglede for eldre • Resertifisering av sykehjemmet som Livsgledesykehjem • Videreføre eksisterende prosjekt og arbeid innenfor velferdsteknologi • Systematisk arbeid for å fremme en heltidskultur • Rekruttering til pleie og omsorgstjenesten gjennom egne studentstillinger • Rekruttering gjennom tett samarbeid med Gauldal videregående skole • Følge opp ressursstillinger/-funksjoner på ulike fagområder • Ivareta og videreutvikle system for internundervisning for ansatte

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Mål: Folk i Midtre Gauldal opplever effektiv, sikker og framtidsrettet infrastruktur

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Sørge for tilstrekkelig kvalitet, kapasitet og sikkerhet på energiforsyningsnett, vann- og avløpsanlegg, bredbånd og veinett • Stimulere til kretsløpsbasert forbruk og bidra til kostnadseffektiv avfallshåndtering • Drive holdningsskapende arbeid, veiledning og tilrettelegging om sammenhengen mellom klima, miljø og forbruk	• Følge opp vanndirektivet • Samarbeide med Gauldal e-verk om sikring av strømforsyningen • Samarbeide med TFK om ressurser til nødvendige utbedringer av vegene • Sikre at avløpssystemet er dimensjonert for ekstrem nedbør (Hovedplan avløp) • Videreutvikle samarbeidet med Midt IT og andre aktører for å øke kapasitet og dekning på bredbånd • Søke om statlige midler for utbedring av bredbånd og mobildekning der det ikke er kommersielt interessant for utbygging fra markedets aktører

Fokusområde: Medarbeidere

Mål: Kommunens medarbeidere er dyktige og nytenkende

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Fastsette klare mål og retninger for arbeidet • Videreutvikle en lederkultur som inspirerer og sikrer medarbeiderne faglig og personlig utvikling • Videreutvikle oss slik at vi blir i stand til å tilpasse oss rammebetingelsene og endringer i innbyggernes behov • Videreutvikle en robust og fleksibel organisasjon som bruker og utvikler medarbeidernes kompetanse og omstillingsevne • Aktivt ta i bruk ny kunnskap og ny teknologi	• Videreutvikling og systematisk bruk av Helhetlig styring • Gjennomføre lederutviklingsprogram for enhetsledere og avd.ledere • Revitalisere nettverkene innenfor hvert av tjenesteområdene • Videreutvikle enhetsledermøtet som en arena for læring • Innføre Lean eller annet system som redskap for kvalitetsutvikling • Kontinuerlig vurdering om kommunens organisering er hensiktsmessig • Utvikling av servicepolicy/strategi for brukerorientering • Utvikling av digitaliseringsstrategi

Mål: Kommunens medarbeidere trives på jobb

Vi skal:	Handling/hvordan:
• Videreutvikle et godt arbeidsmiljø der ansatte gleder seg til å gå på jobb • Utvikle en organisasjonskultur som motiverer og engasjerer medarbeiderne	• Gjennomføre og følge opp 10-faktor undersøkelsen • Følge opp vedtatt arbeidsgiverstrategi • Revidere kommunens handlingsplan for IA-arbeidet og HMS-systemet • Revidere og implementere plan for oppfølging av nytilsatte

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

	• Ledere og medarbeidere skal sammen gjennomføre trivselsfremmende tiltak • Jobbe aktivt for å fremme en heltidskultur
--	--

Mål: Midtre Gauldal har en vi-kultur

Vi skal: • Dele kunnskap, erfaringer og suksesser for å skape ny kunnskap og praksis • Være lojale overfor de rammene som er satt for arbeidet • Arbeide effektivt for å skape best mulig resultat ut fra de ressursene vi har • Skape godt samarbeid internt og med eksterne samarbeidspartnere • Respektene våre medmenneskers individuelle behov og mestringsevne	Handling/hvordan: • Leder – og medarbeiderutvikling på tvers av enheter • Videreutvikle enhetsledermøtet som en arena for læring • Gjennomføre velferdstiltak • Ny intranettløsning gir bedre muligheter for deling av informasjon og kompetanse mellom medarbeidere - delingskultur • Opplæring i forhold til strategisk kompetanseplan • Alle enhetene skal jobbe aktivt med omdømmebygging • Utvikle en overordnet mediestrategi
--	---

Fokusområde: Økonomi

Mål: Kommunens økonomi er robust og forvaltes på en god måte

Vi skal: • Forvalte ressursene på en effektiv og kunnskapsbasert måte gjennom helhetlig styring • Tilpasse utgiftene til inntektene slik at den økonomiske handlefriheten styrkes • Gjennomføre kostnadseffektiviserende tiltak • Utføre avgiftsbelagte tjenester slik at de er effektive, selvfinansierende og framtidsrettet	Handling/hvordan: • Følge opp vedtatte handlingsregler • Kontinuerlig arbeid med å sikre at folkevalgte har et godt grunnlag for å fatte vedtak • Bedre økonomistyring gjennom bruk av Framsikt • Kvalitetssikre økonomirapportering/prognoser • Kritisk vurdering av alle nyinvesteringer • Streng budsjettdisiplin i hele organisasjonen • Kvalitetssikre Kostra-føringen og bruke styringsdata systematisk • Systematisk arbeid for å redusere sykefraværet
--	--

3.2 utfordringer og strategi for kommunen

Verdiskapning og trygg økonomisk styring

Kommunen må ha en ansvarlig økonomistyring, noe som vil si å ha god kontroll på egen økonomi, samtidig som man står godt rustet til å takle endrede rammebetingelser og uforutsette hendelser, uten at det er nødvendig med kortsiktige og ikke planlagte tiltak innenfor tjenesteområdene for å dekke opp for svikt i økonomien.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte.

Gjeldsgraden gir både uttrykk for i hvor stor grad driftsinntektene er bundet opp av rente- og avdragsforpliktelser, og økonomisk risiko knyttet til rentendringer. Viktige spørsmål i økonomiplansammenheng er avveien mellom drift og investeringer, og eventuelt grad av egenfinansiering.

For å styrke kommunens økonomiske situasjon ble det i økonomiplanen for årene 2017-2020, senere korrigert i 2018-2021, vedtatt økonomiske handlingsregler som skal bidra til en positiv utvikling i kommunens økonomi:

- Midtre Gauldal kommune skal hvert år budsjettere med et positivt netto driftsresultat, og dette skal fra 2022 utgjøre 1,4 % av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond skal fra 2022 utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.
- Netto finans og avdrag (dvs. netto finansutgifter) skal ikke utgjøre mer enn 4 % av brutto driftsinntekter fra 2022.

Ved utgangen av 2016 ble det gjennomført en omfattende Kostra-analyse av kommunens tjenesteproduksjon. Både denne analysen og senere analyser viser at kommunen på flere områder har et omfang og en kvalitet på tjenestene som ligger høyere enn gjennomsnittet for landet. Kommunestyret vedtok i sak 2016/3535 at det skal arbeides med en tilpasning av driften til landsgjennomsnittet. Dette arbeidet er igangsatt.

Føring og pålegg fra staten

Regjeringen legger opp til i statsbudsjettet at kommunene skal få tilført en vekst i frie inntekter på omlag 2,6 milliarder kroner i 2019, for Midtre Gauldal betyr dette en vekst på 1,6 %. Dette betyr helt klare føring om effektiviseringer i kommunal sektor. Det bemerkes også at skjønnsmidler som Midtre Gauldal kommune har mottatt i forbindelse med differensiert arbeidsgiveravgift avtar gradvis og utgår i 2020. I statsbudsjettet legges det vekt på:

- Flere og bedre tjenester
- Vekst i samlede inntekter på 1,9 milliarder kroner
- Vekst i frie inntekter er om lag 2,6 milliarder kroner
- Flere særskilte satsinger

Veksten i de frie inntektene i 2019 skal gi rom for flere satsningsområder:

- Psykologer
- Fastleger
- Kunnskapsløftet
- Dagaktivitetstilbud for demente
- Investeringsstilskudd til heldøgns omsorg
- Utskrivningsklare pasienter innen rus og psykisk helse
- Opptrappingsplanen for rusfeltet
- Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering

- Gratis kjernetid i barnehage for 2-åringer
- Øke tilgangen på barnehagelærere
- Flere lærerspesialister i grunnskolen
- Tidlig innsats i skolen
- Innovasjon
- Digitalisering

Det er lagt inn i statsbudsjettet en forventet effektivisering på 0,5 % for at kommunene skal oppnå handlingsrom. For å nå dette stilles det krav om:

- Effektiviseringstiltak - bedre ressursbruk
 - Fornye, forenkle og forbedre
 - Digitalisering – DigiFin – samarbeid med KS
 - Helseplattformen
 - Velferdsprogram
 - Klarere språk
 - Flere og bedre tjenester
 - Fortsatt behov for å endre kommunestrukturen

Generelt går norsk økonomi godt og vi har nytt godt av gode inntekter over flere år. Vi kan imidlertid ikke forvente at denne veksten blir vedvarende. Dette har også sammenheng med at det forventes en avtagende vekst i avkastningen på oljefondet. Antallet eldre vil øke samtidig som stadig flere forventer mer av velferdstjenester. Det er ikke bevilget øremerkede midler til satsningsområdene, disse inngår i rammetilskuddet. For Midtre Gauldal er det av vesentlig betydning at vi får en vekst i befolkningen.

I statsbudsjettet for 2019 er det foreslått at toppfinansieringen av ressurskrevende tjenester øker innslagspunktet med ytterligere kr. 50 000. For Midtre Gauldal kommune vil det utgjøre kr. 650 000 i ekstra utgifter i forhold til tidligere.

Tilgjengelige midler utenom statsbudsjettet er skjønnsmidler.

3.3 Det økonomiske handlingsrommet

Vurdering av risikofaktorer:

Skatteinnngang

Skatteinngangen de siste årene har vært god, og dette skyldes endrede skatteregler for private aksjonærer. Det er usikkert om denne veksten vil fortsette i samme grad. Ny E6 bør resultere i økt aktivitet i næringslivet, det samme med tilrettelegging for boligbygging. Vi har lagt inn en større vekst i skatteanslaget enn hva som ble fremlagt i statsbudsjettet. Vi forventer en tilsvarende skatteandel som i 2018.

Befolkningsutvikling

Befolkningen i kommunen har det siste året gått ned. Selv om befolkningstallene er redusert, ser vi med optimisme på den utviklingen som skjer, med utbygging av leiligheter, etterspørsel etter boligtomter osv. slik at vi mener det er realistisk å forvente en vekst fremover. Befolkningsframskrivningen gir signaler om betydelig vekst, selv om den er noe redusert i forhold til tidligere prognoser. Vi har innarbeidet befolkningsendringer i forhold til befolkningsprognosene fra SSB. Kommunens næringspolitikk og boligpolitikk vil være svært viktig i de kommende år for å opprettholde aktivitetsnivået og dermed de «frie» inntektene, skatteinntekter og rammetilskudd.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår endringer i eiendomsskatten med virkning fra skatteåret 2020. Regjeringen foreslår at maksimal eiendomsskattesats for bolig- og fritidseiendommer reduseres fra 7 til 5 promille. Det foreslås å innføre et tak på skattegrunnlaget for bolig- og fritidseiendommer ved at det innføres en regel med obligatorisk bunnfradrag i markedsverdien. Reduksjonsfaktoren er foreslått til 30 %. Det foreslås at Skatteetatens formuesgrunnlag gjøres obligatorisk ved utskriving av eiendomsskatt på boligeiendommer. For å ta i bruk Skatteetatens formuesgrunnlag for eiendomsskatt på boligeiendommer foreslås det en overgangsregel for skatteårene 2020 til 2023. Overgangsregelen gjelder for kommuner som Midtre Gauldal som har gjennomført alminnelig taksering i 2013 eller senere.

Regjeringen har lovt kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner. KS følger opp dette i dialogkonferanser med regjeringen og vi forventer at vi også får kompensert for inntektsbortfall for bolig- og fritidseiendommer.

Pris- og lønnsvekst

Et uttrykk for forventet pris- og lønnsvekst er den såkalte «deflatoren» som er anslått til 2,8 for 2019. Vi har ikke funnet rom for å legge inn mer enn 2,6 %.

Renterisiko

Norges Bank signaliserer en høyere rente over tid. Rentebanen til Norges Bank viser en stigning på inntil 200 punkter i løpet av en 5 års periode. Vi har innarbeidet en renteøkning i forhold til prognose fra Kommunalbanken. Det er også inngått nye renteswap-avtaler som gir oss betydelig bedre rentebetingelser gjeldende fra 2019, fra 3,69 til 2,44. Dette sikrer oss i forhold til renteøkning. Husbankens støtteordninger til omsorgsboliger og skolebygg er rentesensitiv, og vil følgelig gi mer i støtte ved en renteøkning.

Ressurskrevende tjenester

Kommunens egenandel til ressurskrevende brukere fastsettes gjennom statsbudsjettet, og det refunderes 80 % av kostnadene utover innslagspunktet på 1.320.000 kroner. Antall brukere av ressurskrevende tjenester har vært økende i de siste år. Innslagspunktet har økt med kr 50 000 de tre siste årene og gjør at kommunens utgifter øker.

Pensjon

Pensjonskostnadene er betydelige, utgjør 36 millioner kroner i 2019 og endringer har ført til at disse har økt; amortiseringsregler for pensjonspremieavviket, levealdersjusteringene samt pensjonsordning til alle deltidsansatte. Det har de siste årene kommet kommunen til gode at avkastningen av fondsmidler i KLP har vært god, og at disse er tilført kommunen i form av lavere innbetalinger til KLP. Hva som skjer med avkastningen i fremtiden kan vi ikke med sikkerhet si, men det vi vet er at antall eldre øker. Vi har et økende antall av ansatte som går av med alderspensjon.

Utbytte og konsesjonskraft

Vi har mottatt positive signaler om at utbytte fra Trønderenergi også for 2018 vil bli veldig bra. Det er også veldig gode utsikter for gode resultater framover i perioden. Vi legger derfor til forutsetning at vi vil motta ca. halvparten av utbytte for 2017 som var et veldig godt år for selskapet.

Konsesjonskraften henger veldig sammen med energiprisene og vi forventer også her en økning i forhold til tidligere år.

Økonomisk grunnlag og forutsetninger

Kommunereformen har ført til innføring av nytt inntektssystem og det er budsjettert med inntekter i henhold til dette. Regjeringen viser til fortsatt behov for effektivisering og det er mange måter å løse dette på. Interkommunalt samarbeid er en måte for å øke effektivitet og bedre tjenester på. En annen er digitalisering. I og med at kommunen ikke får kompensert for pris- og lønnsvekst fullt ut, må kommunen bære dette inntektsgapet selv. Dette gapet blir større for hvert år som går dersom kommunen ikke klarer å effektivisere seg i henhold til statlige føring.

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

På strategikonferanse 1, den 14.juni 2018 presenterte rådmannen et foreløpig budsjett i balanse for 2019. Etter denne dato ble det kjent at kommunen har hatt en befolkningsnedgang, noe som også statsbudsjettet viser og dette gir mindre i rammetilskudd (frie inntekter).

Økonomisk utfordringsbilde 2019, etter strategikonferanse 2:

Kommunens inntekter(til fordeling drift)	Kr. 356 176 mill.
Konsekvensjustert budsjett	Kr. 360 515 mill.
Manko	Kr. 4 339 mill.

Det fremlegges nå et budsjett med økonomiplan i balanse.

Når det gjelder eiendomsskatt foreslår rådmannen å opprettholde samme nivå som i 2018, 4 promille på boliger og fritidseiendommer og 7 promille på verker og bruk. Stortingets vedtak om endringer fra 2019 medfører at eiendomsskatten ikke kan økes med mer enn en promille hvert år, og dersom det nye forslaget blir vedtatt er taket på 5 promille på boliger og fritidseiendom. Vi har ikke innarbeidet konsekvenser av endringene da vi forutsetter at staten vil kompensere for inntektsbortfallet.

Kommunene står overfor føringer i statsbudsjettet om styrking av helse- og omsorgstjenestene, skole og barnehage, økt satsning på eldre, barnevern og psykologer.

Endringene i befolkningen, med forventninger om en større andel eldre, vil også stille kommunen overfor betydelige utfordringer, både med hensyn til økonomi, kompetanse og organisering.

Budsjettet for 2019 bygger på budsjettet fra 2018, økt med lønns og prisvekst på 2,6%. Dette er 0,2% lavere enn kommunal deflator på 2,8%. Dette sett i lys av forventning i statsbudsjettet om en effektivisering på 0,5 %, samt en lavere vekst i kommunens frie inntekter grunnet befolkningsreduksjon. Videre utover i økonomiplanperioden fremskrives forutgående års budsjett, justert i forhold til befolkningsframskriving fra SSB. I tillegg er budsjettet konsekvensjustert, det vil si at økonomiske endringer som følge av allerede fattede politiske vedtak og økonomiske endringer som følge av endringer som kommunen ikke kan påvirke er tatt inn.

Den økonomiske situasjonen i planperioden er svært utfordrende, og effektivisering og endringer i tjenesteproduksjonen både når det gjelder omfang og kvalitet vurderes som helt nødvendig for å få budsjettet i balanse. Det er innarbeidet allerede vedtatte rammereduksjoner, fordelt slik:

	2018	2019	2020	2021	Totalt
Totale innsparing	5 066 000	5 582 000	4 171 000	2 656 000	17 475 000

Det er ikke lagt inn innsparingstiltak i 2022, men total innsparing i Handlingsplanperioden 2019 – 2022 blir da 12,4 mill kroner.

Handlingsregler

Netto driftsresultat

Handlingsregelen sier at vi hvert år skal budsjettere med et positivt netto driftsresultat, og fra 2022 skal dette utgjøre minimum 1,4 % av brutto driftsinntekter. Med gjeldende plan ligger vi an til å greie dette, selv om vi i 2020 styrer mot et nullresultat.

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel						5,0 %
Midtre Gauldal	2,6 %	4,7 %	4,7 %	4,7 %	5,5 %	7,0 %

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Disposisjonsfond

Skal utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter fra 2022. Her ligger vi foran i måloppnåelsen.

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel						5,0 %
Midtre Gauldal	2,6 %	4,7 %	4,7 %	4,7 %	5,5 %	7,0 %

Netto finans og avdrag

Skal ikke utgjøre mer enn 4 % av brutto driftsinntekter fra 2022. Med gjeldende plan kommer vi til å bryte denne handlingsregelen kraftig utover i perioden dersom vi ikke klarer å redusere investeringene eller å nedbetale lån. For at vi skal klare å nedbetale på lån er vi avhengig av å ha til gode likvide midler

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel						4,0 %
Midtre Gauldal	3,4 %	4,8 %	4,9 %	5,7 %	6,1 %	6,0 %

Oppsummert er hovedutfordringene:

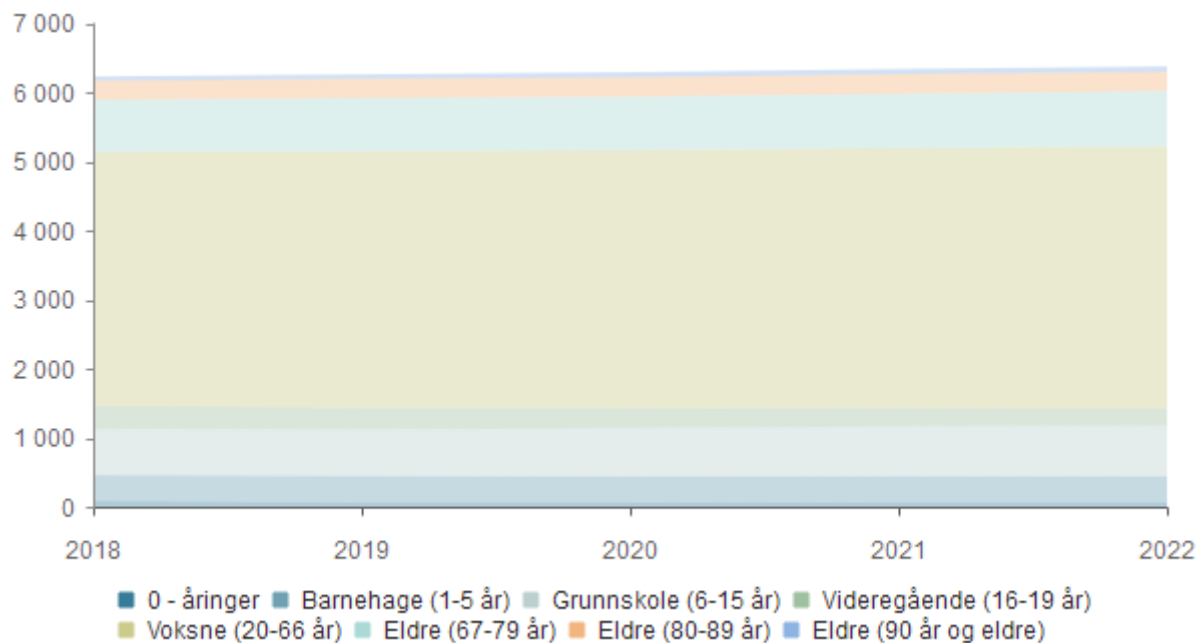
1. Å sikre en solid og god økonomistyring
2. Sikre et godt og forutsigbart tjenestetilbud over tid
3. Sørge for at befolkningsutviklingen går i positiv retning
4. Gi kommunestyret gode forutsetninger for å styre samfunnsutvikling og tjenesteproduksjon og etablere et politisk handlingsrom

3.4 Hovedgrep 2019

På bakgrunn av de utfordringer som er beskrevet tidligere er rådmannens hovedgrep i arbeidet:

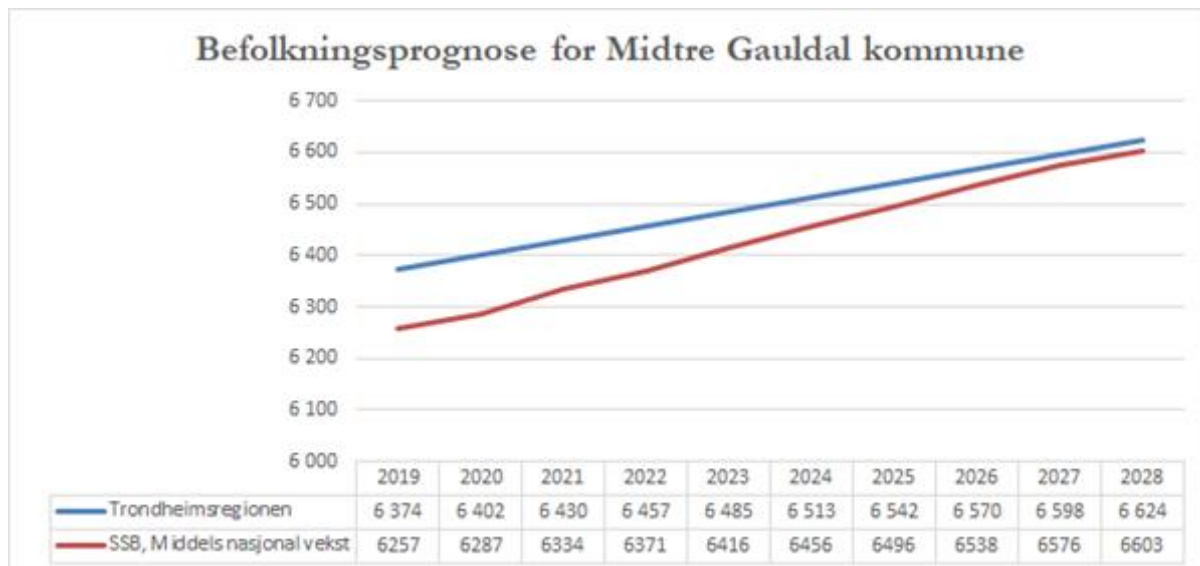
- Fortsette en målrettet og systematisk prosess for effektivisering av driften i alle ledd. Implisitt i en slik prosess er å se etter effektiviseringspotensialet som ligger i digitalisering
- Økt forutsetning for høyere inntekter, bl.a. endringer i befolkningssammensetning (høyere barnekull i grunnskole gir merinntekter)
- Fortsatt 4 promille eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer
- Redusere investeringsnivået
- Tilrettelegge for boligbygging ved bl.a. revidering av kommunedelplan Støren
- Vurdere standard og arealeffektiviteten i kommunale bygg

4 Befolkningsutvikling

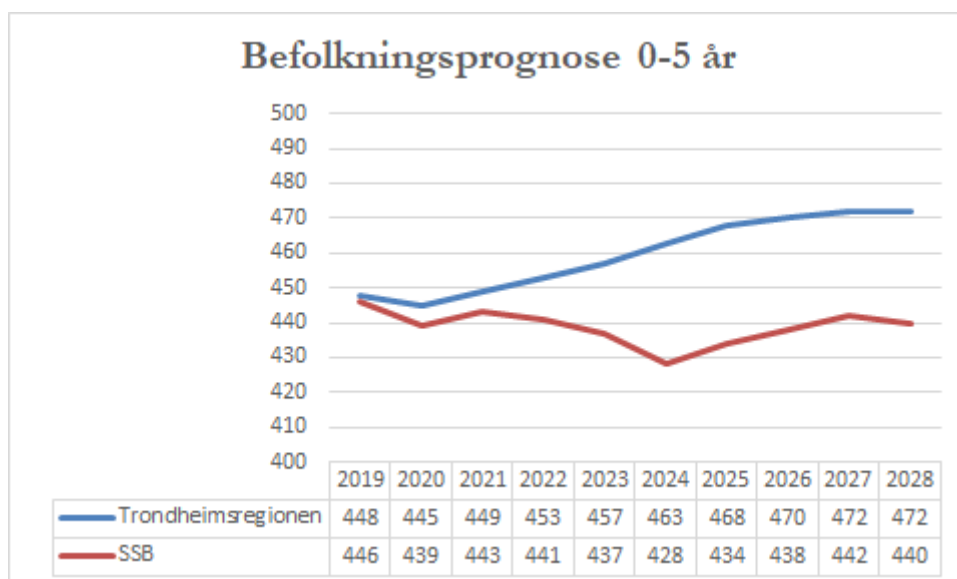

	2018	2019	2020	2021	2022
0 - åringer	84	66	66	68	68
Barnehage (1-5 år)	375	380	373	375	373
Grunnskole (6-15 år)	670	676	702	725	731
Videregående (16-19 år)	328	311	288	262	253
Voksne (20-66 år)	3 677	3 713	3 730	3 761	3 785
Eldre (67-79 år)	754	769	777	787	804
Eldre (80-89 år)	276	277	279	283	281
Eldre (90 år og eldre)	61	65	72	73	76
Total	6 225	6 257	6 287	6 334	6 371

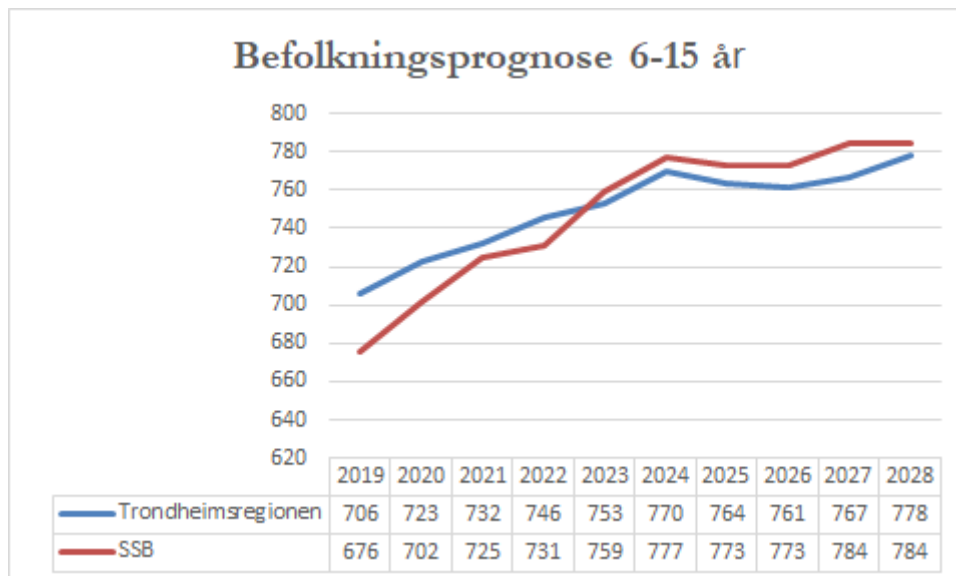
Prognosen over er basert på SSBs middels nasjonal vekst, den prognosen som vanligvis brukes av kommunene i sin planlegging. SSB kom med nye oppdaterte prognoser etter at Utfordringsdokument 2019-2022 ble skrevet. De nye prognosene fra SSB viser en langt lavere økning i folketallet enn tidligere års prognoser. Siste prognoser viser en økning i folketallet med ca. 300 innbyggere fram til år 2028. Ser man helt fram mot 2040 viser prognosene fra SSB en økning på ca. 600 innbyggere.

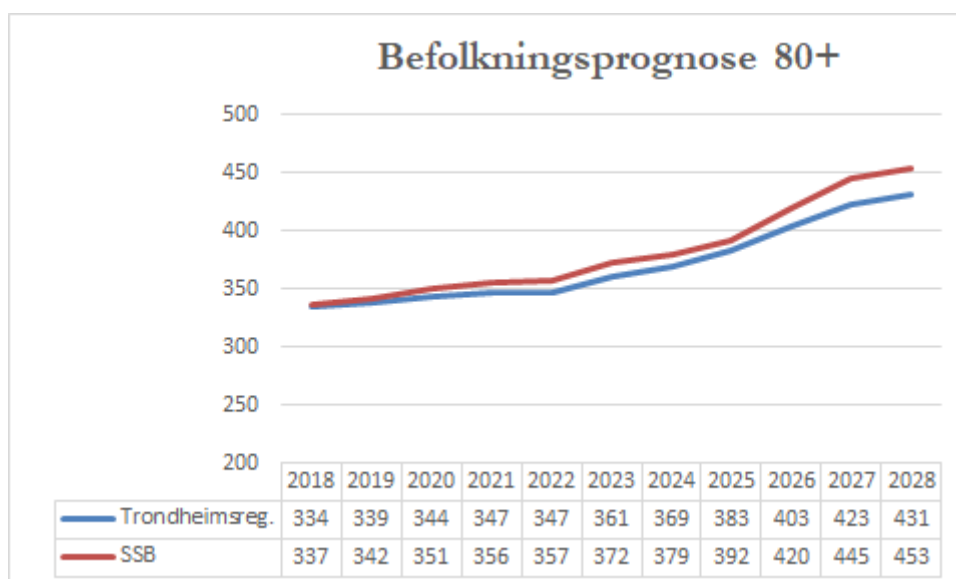
I tillegg til prognosene fra SSB mottar kommunen befolkningsprognoser utarbeidet av Trondheimsregionen. Disse tallene har tidligere vist en langt lavere befolkningsvekst enn prognosene fra SSB, men etter siste nedjustering fra SSB er det nå mer samsvar mellom prognosene.

I forhold til de nye prognosene ligger nå Trondheimsregionens anslag høyere enn SSB når det gjelder barn 0-5 år. Trondheimsregionens prognoser viser en fortsatt økning i barnehagebarn, mens SSBs prognosene viser en utflating. Når ny barnehage står klar på Støren vil man med dagens prognoser dekke behovet for barnehageplasser de nærmeste årene.

Både prognosen til SSB og Trondheimsregionen viser en fortsatt vekst i antall elever i grunnskolen. Veksten anslås å være på rundt 100 elever. Det vil være behov for utvidelser både ved Støren barneskole og Soknedal skole. Når det gjelder ungdomstrinnet vil skolen ha tilstrekkelig kapasitet ut fra dagens prognoser

Det er i stor grad samsvar mellom prognosene fra Trondheimsregionen og SSB når det gjelder befolkningen over 80 år. Dette er naturlig da det er relativt lite flytting inn/ut av kommunen i denne aldersgruppen. Prognosene viser en økning på ca. 100-120 personer i aldersgruppen 80+ fram mot 2028. Det vil være behov for utbygging av omsorgsboliger med heldøgnsbemanning fram mot 2025.

For mer detaljerte prognoser og konsekvenser for alle aldersgrupper vises til Utfordringsdokumentet for 2019-2022 som ble utarbeidet i forkant av strategikonferansen i juni.

5 Rådmannens innstilling til budsjettvedtak

Rådmannens innstilling:

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022, herunder gebyrregulativ, med følgende punkt:

1. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på kr. 65 mill., jfr. K-sak 8/15.
2. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6 juni 1975 nr. 29 at skattøret for eiendomsskatt fastsettes til 4 promille for boliger, fritidseiendommer, våningshus mm, og 7 promille for verker og bruk i 2019. Det er ikke bunnfradrag og betalingsterminene fastsettes til 01.06 og 01.12. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.
3. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11,55 %
4. Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier dette.
5. Driftsrammer vedtatt lik år 1 - 2019
6. Investeringsbudsjett og finansiering vedtatt lik år 1- 2019
7. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R- 2 og R-5 delegeres rådmannen myndighet til å fordele til respektive enheter og fellesområdet iht. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kapittel 9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
8. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Konsek IKS iht. vedlegg.
9. Kommunestyret vedtar et driftstilskudd på 5 898 000 kr. til Støren kirkelige fellesråd.
10. Obligatoriske tabeller 1A, 1B, 2A og 2B, samt rammetabeller for det enkelte rammeområde i hefte handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022 vedtas.

5.1 Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-136 088	-141 264	-141 159	-140 889	-141 002	-140 881
Ordinært rammetilskudd	-220 407	-218 640	-223 798	-224 129	-229 274	-231 883
Skatt på eiendom	-18 425	-18 421	-18 624	-18 624	-18 624	-18 624
Andre generelle statsstilskudd	-1 421	-1 570	-1 428	-1 398	-1 368	-1 337
Sum frie disponible inntekter	-376 340	-379 895	-385 009	-385 040	-390 268	-392 725
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-9 649	-5 401	-6 800	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinst finansielle instrumenter	-2 474	-1 610	-1 743	-1 816	-1 893	-1 972
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	13 286	15 684	16 862	18 490	19 956	18 454
Tap finansielle instrumenter	95	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	17 865	18 416	19 382	22 137	23 262	24 493
Finansinntekter/-utgifter	19 124	27 089	27 701	32 311	34 825	34 475
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	5 975	1 473	296	0	4 733	8 855
Til bundne avsetninger	94	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	6 069	1 473	296	0	4 733	8 855
Fordeling						
Overført til investeringsregnskapet	23	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-351 125	-351 333	-357 012	-352 729	-350 710	-349 395
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	335 563	351 333	357 012	352 729	350 710	349 395
Merforbruk/mindreforbruk	-15 562	0	0	0	0	0

5.2 Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Folkevalgte og stab	30 554	31 024	34 438	33 836	34 131	33 831
Oppvekst	112 603	118 519	120 076	119 442	119 156	119 756
Kultur, fritid og voksenopplæring	11 923	12 334	12 491	12 430	12 353	12 353
Pleie og omsorg	109 294	113 757	116 441	115 091	114 399	114 399
NAV, Helse og familie	40 279	42 005	44 290	44 221	43 961	43 961
Næring, plan og forvaltning	8 257	8 917	9 192	8 971	8 913	8 913
Eiendom og kommunalteknikk	34 665	34 100	33 858	33 462	33 257	33 257
Spesielle tiltak og tjenester	-4 398	8 970	8 166	8 196	8 196	8 196
Finansielle transaksjoner	-7 613	-18 293	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	335 563	351 333	357 012	352 729	350 710	349 395

5.3 Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan			2019 -2022
				2020	2021	2022	
Finansierungsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	74 479	61 671	52 599	68 745	60 040	22 270	203 654
Utlån og forskutteringer	3 540	0	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 484	1 600	1 700	1 700	1 700	1 700	6 800
Avdrag på lån	2 621	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	18 128	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	18	22 180	12 100	2 500	2 500	2 500	19 600
Årets finansierungsbehov	100 270	85 451	66 399	72 945	64 240	26 470	230 054
Ekstern finansierung							
Bruk av lånemidler	-64 204	-14 417	-43 549	-47 321	-48 232	-18 016	-157 118
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-951	-44 800	-12 100	-2 500	-2 500	-2 500	-19 600
Tilskudd til investeringer	-811	-12 900	0	-7 875	0	0	-7 875
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 068	-11 734	-9 050	-13 549	-11 808	-4 254	-38 661
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-3 812	0	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansierung	-80 847	-83 851	-64 699	-71 245	-62 540	-24 770	-223 254
Intern finansierung							
Overført fra driftsbudsjettet	-23	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	-1 600	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Sum intern finansierung	-23	-1 600	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Udekket/udisponert	19 400	0	0	0	0	0	0

5.4 Budsjettskjema 2B – Investering

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum
	2019	2020	2021	2022	2019 - 2022
Ikke selvfinansierende investeringer					
IKT- Felles	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Ny barnehage Støren	15 369	0	0	0	15 369
Rassikringstiltak Spjeldalen	200	0	0	0	200
Kommunale veier og sikkerhet	2 000	2 000	1 500	1 500	7 000
Lysgården - Nybygg	0	22 215	0	0	22 215
Støren barneskole - Utvidelse	0	1 950	2 500	0	4 450
Støren kirkelige fellesr. tilskudd	1 700	1 000	1 000	1 000	4 700
Kunstnerisk utsmykking K-sak 26/18	0	1 000	0	0	1 000
Arkivdepot	150	150	150	100	550
Kontor kulturenhet/frivilligsentral	200	0	0	0	200
Fortau Frøset	760	0	0	0	760
Elveforebygging - Flomsikring	200	200	200	200	800
Forprosjekt FV30	250	0	0	0	250
Henvisningsskilt	0	400	0	0	400
Dørlåser sykehjemmet "touch and go"	120	240	240	120	720
Geovekst	0	250	250	250	750
Etablering brakker Soknedal barnehage	400	0	0	0	400
Utv. Soknedal oppvekstområde/gravplasser	3 000	17 000	0	0	20 000
Skilt - Adresseringsprosjektet	400	230	0	0	630
Ny prosjektor Kultursalen	0	360	0	0	360
Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet	1 000	0	0	0	1 000
Bygging av verksted / undervisningslokale	1 000	3 000	0	0	4 000
Blackbox	250	0	0	0	250
Nedrigging av brakker - Støren barnehage	500	0	0	0	500
Fornyelse vedlikeholdsmaskiner	250	0	0	0	250
Budal oppvekst - isolering av personalrom	350	0	0	0	350
Ventilasjon 4. etg. rådhuset	1 500	0	0	0	1 500
Støren næringsområde	2 000	0	0	0	2 000
Utbedring kommunale bygg	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Kjøretøyer	1 400	700	700	700	3 500
Helsesenter - Ombygging underetasje	1 500	1 500	1 500	0	4 500
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	1 000	0	0	0	1 000
Erverv boliger ifbm reguleringsplaner	5 650	0	0	0	5 650
Parkmaskiner	250	250	0	0	500
Sum	45 399	56 445	12 040	7 870	121 754
Selvfinansierende investeringer					
Tilbygg Moøya. Renseanlegg	900	0	0	0	900
Boliger funksjonshemmede	2 000	0	0	0	2 000
Budal bo- og dagsenter 2 utleieboliger	0	1 500	0	0	1 500
Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus	0	7 400	0	14 400	21 800
Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling	800	400	0	0	1 200
Omsorgsboliger for demens	0	2 000	48 000	0	50 000
Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.	3 500	1 000	0	0	4 500
Sum	7 200	12 300	48 000	14 400	81 900
Sum investeringer	52 599	68 745	60 040	22 270	203 654
Ekstraordinære poster					
Kjøp av aksjer og andeler	1 700	1 700	1 700	1 700	6 800
Avsetninger	12 100	2 500	2 500	2 500	19 600
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-12 100	-2 500	-2 500	-2 500	-19 600
Bruk av avsetninger	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Sum investeringer	0	0	0	0	0

6 Hovedtallene i budsjettforslaget

6.1 Sentrale inntekter

Beløp i 1000	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	-141 264	-141 159	-140 889	-141 002	-140 881
Ordinært rammetilskudd	-218 640	-223 798	-224 129	-229 274	-231 883
Skatt på eiendom	-18 421	-18 624	-18 624	-18 624	-18 624
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 130	-1 130	-1 130	-1 130	-1 130
Andre generelle statstilskudd	-1 570	-1 428	-1 398	-1 368	-1 337
Sum sentrale inntekter	-379 895	-386 139	-386 170	-391 398	-393 855

Skatt på inntekt og formue

Skatteanslaget forutsetter en inntekt på ca. 138 mill. kr. i 2018 og en vekst på 2,3 % i 2019. Det er ikke lagt inn forventninger om videre vekst senere i perioden, og de små endringene fra år til år skyldes befolkningsframskrivingen.

Ordinært rammetilskudd

Beregning av rammetilskudd er gjort ved hjelp av KS' prognosemodell. I tillegg er befolkningsprognosen til SSB innarbeidet. Folketallet i Midtre Gauldal var 1. juli 2018 6 231 og det forventes en økning til 6 334 1. juli 2021.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatt er satt til 4 promille for boliger, fritidseiendommer og våningshus mm., og 7 promille for verker og bruk for hele perioden 2019-2022.

Andre direkte eller indirekte skatter

Dette er konsesjonsavgift. Inntekten settes av på bundet fond.

Andre generelle statstilskudd

Denne posten består hovedsakelig av rentekompensasjon fra Husbanken.

6.2 Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022
Renteinntekter og utbytte	-5 401	-6 800	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinst finansielle instrumenter	-1 610	-1 743	-1 816	-1 893	-1 972
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	15 684	16 862	18 490	19 956	18 454
Avdrag på lån	18 416	19 382	22 137	23 262	24 493
Netto finansinntekter/finansutgifter	27 089	27 701	32 311	34 825	34 475

Renteinntekter og utbytte

Kommunen mottar utbytte fra Gauldal Energi AS, Trønderenergi AS og Midtre Gauldal KF. På grunn av utviklingen av Støren næringsområde er det ikke lagt inn forventning om utbytte fra KF'et etter 2019.

Forventet utbytte:

	2019	2020	2021	2022
Trønderenergi	2 700	2 700	2 700	2 700
Gauldal energi	1 000	1 000	1 000	1 000
MGN KF	300	0	0	0

Gevinst finansielle instrumenter

Kommunens finansportefølje forvaltes i henhold til finansreglementet. Fondet er plassert med 25 % i aksjer og 75 % i rentepapirer (obligasjoner og pengemarked). Det er lagt inn en forventning om 4,2 % avkastning i hele perioden.

Renteutgifter

Det forventes en stigende rente i Norge. Gjeldsporteføljen forvaltes for å oppnå stabilitet og forutsigbarhet og har en fordeling mellom fast og flytende rente i forhold til bestemmelser i finansreglementet.

Rentekostnaden er beregnet med utgangspunkt i den flytende budsjettrenten til kommunalbanken og swaprente (fast) på gjeldende avtaler. Kalkulert snittrente i perioden er 3,2 %. Det forventes en reduksjon av renteutgiftene fra 2021 til 2022. Årsaken til dette er til dels budsjettrenten, men hovedsakelig nye fastrenteavtaler.

Avdrag på lån

Budsjetterte låneopptak forskyves i den grad kommunens likviditet gir rom for det. Det lånes ikke før et prosjekt er påbegynt. Budsjetterte avdragsutgifter er innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

6.3 Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022
Til ubundne avsetninger	1 473	296	0	4 733	8 855
Til bundne avsetninger	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130
Netto avsetninger	2 603	1 426	1 130	5 863	9 985
Netto avsetninger i tjenesteområdene	-4 345	-1 130	-1 130	-1 130	-1 130
Totale avsetninger	-1 742	296	0	4 733	8 855

Ubundne avsetninger

Dette er avsetning til disposisjonsfond.

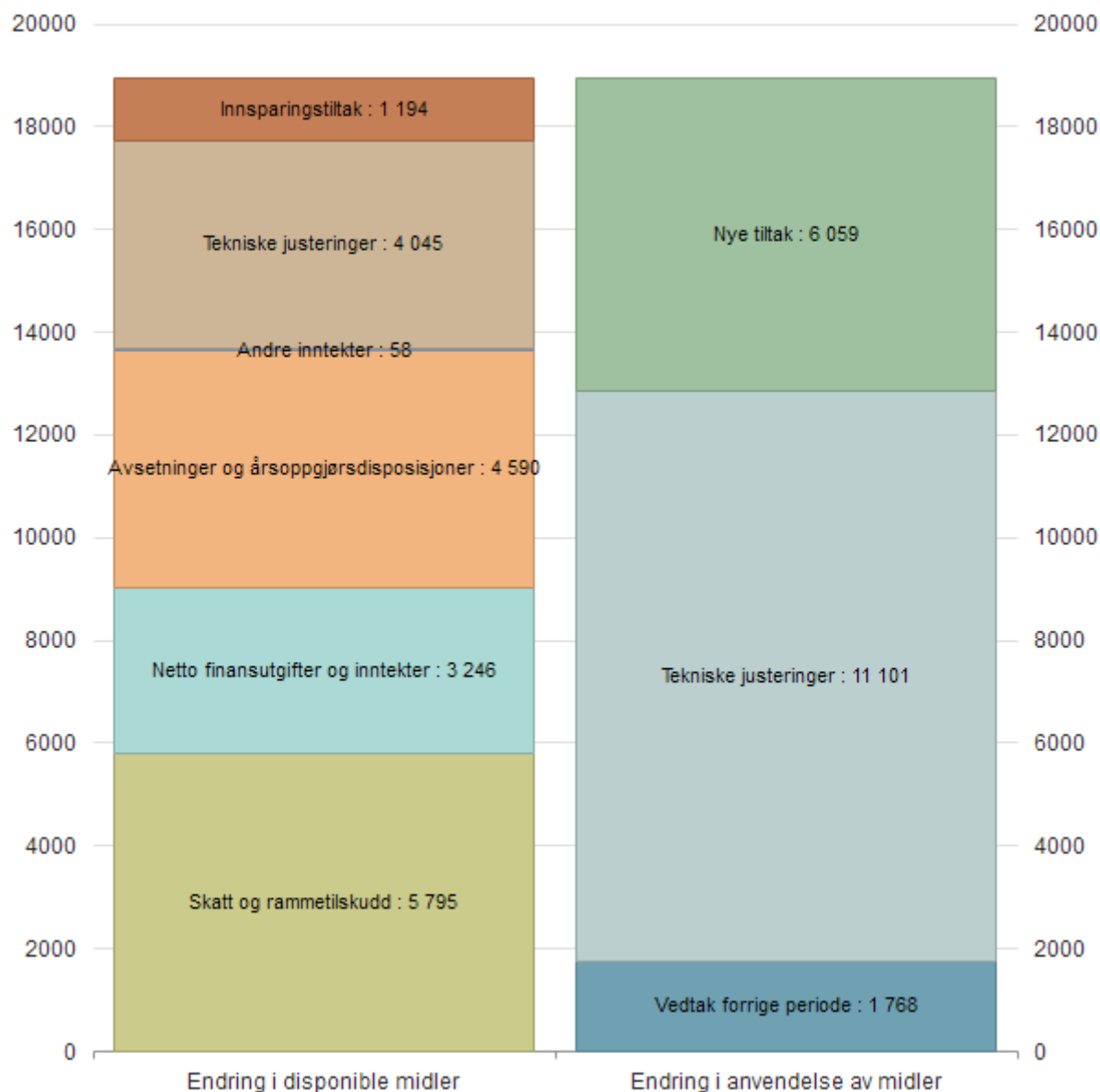
Bundne avsetninger

Avsetning av konsesjonsavgift til fond.

6.4 Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - Endring i disponible midler og anvendelse

Beløp i 1000

Denne oversikten viser endring i disponible midler og anvendelse fra 2018 til 2019.

Av endring i anvendelse er det tekniske justeringer som utgjør den store posten. Dette er hovedsakelig lønns- og prisstigning. Enhetene er kompensert for 2,6 % forventet lønns- og prisstigning, 0,2 % under kommunal deflator i 2019 som er på 2,8 %. Til tross for dette effektiviseringskravet ser vi imidlertid at det fortsatt er et forholdsvis stort gap til økningen i skatt og rammetilskudd.

Driftsbudsjettet - forslag til rammendringer per tjenesteområde i årsbudsjettet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2018	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Årsbudsjett 2019	Realendring i %
1 Folkevalgte og stab	31 024	2 088	-94	1 420	34 438	4,6 %
2 Oppvekst	118 519	1 707	-1 100	950	120 076	0,8 %
3 Kultur, fritid og voksenopplæring	12 334	157	0	0	12 491	0,0 %
4 Pleie og omsorg	113 757	1 014	0	1 670	116 441	1,5 %
5 NAV, Helse og familie	42 005	565	0	1 720	44 290	4,1 %
6 Næring, plan og forvaltning	8 917	235	0	40	9 192	0,4 %
7 Eiendom og kommunalteknikk	34 100	-417	0	175	33 858	0,5 %
8 Spesielle tiltak og tjenester	8 970	-888	0	84	8 166	0,9 %
9 Finansielle transaksjoner	-18 293	-3 646	0	0	-21 939	0,0 %
Sum netto driftsutgifter	351 333	814	-1 194	6 059	357 012	1,7 %

Denne tabellen viser endringene på rammenivå fra 2018 til 2019. Prisjustering og diverse endringer inkluderer vedtak fra i fjor og budsjettreguleringer gjort i 2018. Effektivisering er nye innsparingstiltak. Kolonnen «realendring i %» viser nye tiltak i % av budsjett 2018.

Driftsbudsjettet - forslag til rammendringer per tjenesteområde i økonomiplanperioden

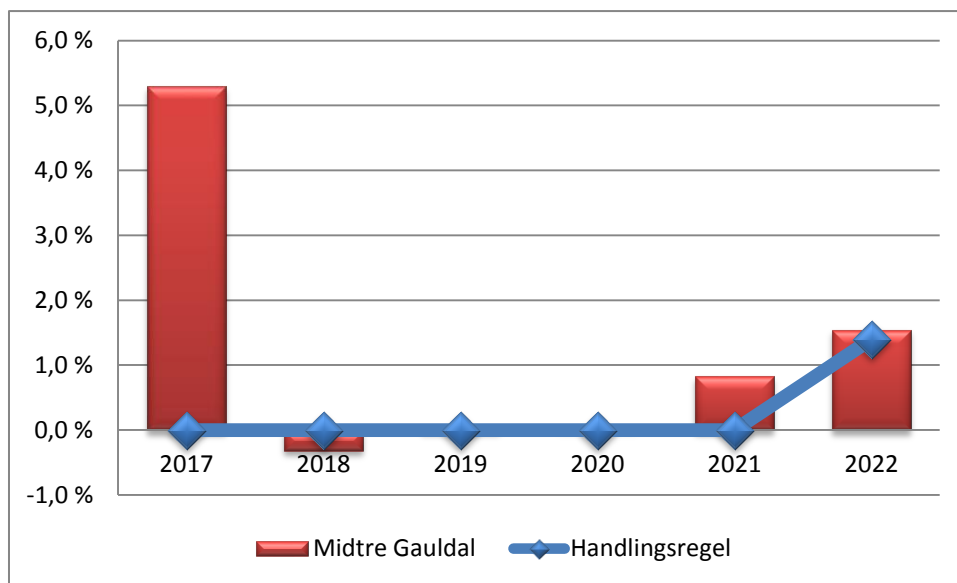
Beløp i 1000

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2018	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett 2022	Realendring i %
1 Folkevalgte og stab	31 024	1 487	0	1 320	33 831	4,3 %
2 Oppvekst	118 519	1 837	-1 100	500	119 756	0,4 %
3 Kultur, fritid og voksenopplæring	12 334	19	0	0	12 353	0,0 %
4 Pleie og omsorg	113 757	-1 028	0	1 670	114 399	1,5 %
5 NAV, Helse og familie	42 005	-64	0	2 020	43 961	4,8 %
6 Næring, plan og forvaltning	8 917	-44	0	40	8 913	0,4 %
7 Eiendom og kommunalteknikk	34 100	-1 018	0	175	33 257	0,5 %
8 Spesielle tiltak og tjenester	8 970	-888	0	114	8 196	1,3 %
9 Finansielle transaksjoner	-18 293	-6 977	0	0	-25 270	0,0 %
Sum netto driftsutgifter	351 333	-6 677	-1 100	5 839	349 395	1,7 %

Denne tabellen er tilnærmet lik den over, men viser endringen fra dagens nivå til siste år i økonomiplanperioden.

7 Økonomisk utvikling i planperioden

7.1 Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

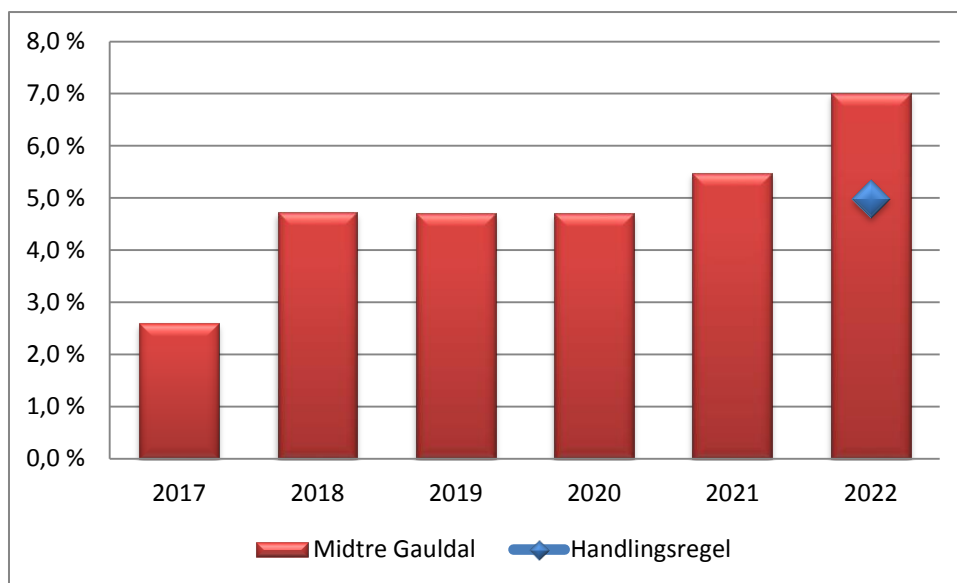

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,4 %
Midtre Gauldal	5,3 %	-0,3 %	0,1 %	0,0 %	0,8 %	1,5 %

Grafen og tabellen over viser netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter. Her er det tatt utgangspunkt i at eneste bruk av/avsetning til bundne driftsfond er konsesjonsavgiften. Eventuell bruk av bundne driftsfond vil virke negativt inn på netto driftsresultat.

Handlingsregelen sier at vi hvert år skal budsjettere med et positivt netto driftsresultat, og fra 2022 skal dette utgjøre minimum 1,4 % av brutto driftsinntekter. Med gjeldende plan ligger vi an til å greie dette, selv om vi i 2020 styrer mot et nullresultat.

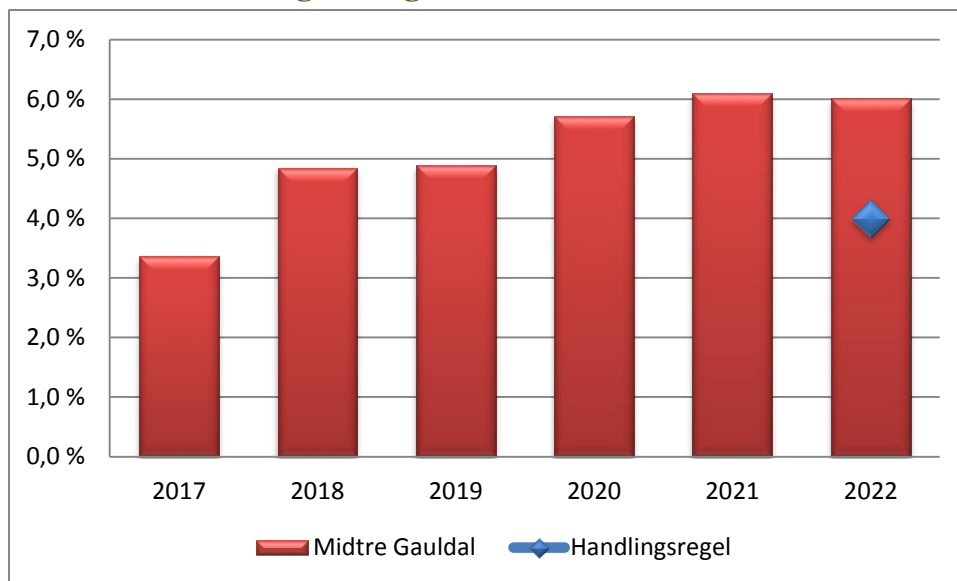
7.2 Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel						5,0 %
Midtre Gauldal	2,6 %	4,7 %	4,7 %	4,7 %	5,5 %	7,0 %

Vedtatt handlingsregel sier at fra 2022 skal disposisjonsfondet utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter. Tabellen viser at ligger vi godt an til å greie dette, og med foreslåtte plan anslår vi at disposisjonsfondet ved utgangen av 2021 vil utgjøre 5,5 % av brutto driftsinntekter.

7.3 Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Handlingsregel						4,0 %
Midtre Gauldal	3,4 %	4,8 %	4,9 %	5,7 %	6,1 %	6,0 %

Netto finans og avdrag kan forenkles til å kalles netto finansutgifter. Vedtatt handlingsregel sier at netto finans og avdrag ikke skal utgjøre mer enn 4 % av brutto driftsinntekter fra 2022. Dette ser vi ikke ut til å klare og nivået på handlingsregelen bør revurderes. Det presiseres at kapitalkostnader knyttet til selvfinansierende investeringer er inkludert i disse tallene.

8 Folkevalgte og stab

8.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet omfatter rådmannens stab som har et overordnet ansvar for områdene økonomi, lønn, personal, IKT, arkiv/post, beredskap, informasjon og understøttelse av politisk styringssystem.

Videre omfatter tjenesteområdet drift av politisk virksomhet og lønnsutgifter til folkevalgte.

8.2 Styringskort

Fokusområde: Brukere

	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet interne tjenester	Opplevd kvalitet	Interne tjenester, regnskap	5,4		5,0
		Interne tjenester, lønn	5,3		5,0
		Interne tjenester, personal	4,7		4,8
		Interne tjenester, arkiv	5,2		5,2
		Interne tjenester, servicetorg	4,8		5,0
		Interne tjenester, IKT	4,9		5,0
		Interne tjenester, økonomi	5,3		5,0
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Kritiske IT-feil registrert i helpdesk	2	1	0
		Antall henvendelser til IT-helpdesk	1 215	1495	1 450
		IT-kostnad pr. databruker	7 702	7389	7 400
		"Ren" revisjonsberetning	Ja	Ja	Ja
		Avvik i forhold til budsjetttramme - hele kommunen	4,1 %	4,6 %	0,0 %
		Nærvær - hele kommunen	91,6 %	91,1 %	95,0 %

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Bruk av kompetanse	4,4		4,6
		Fleksibilitetsvilje	4,5		4,6
		Mestringsklima	3,9		4,2
		Mestringsorientert ledelse	4,2		4,6
		Mestringstro	4,3		4,3
		Nytteorientert motivasjon	4,3		4,7
		Oppgave motivasjon	4,5		4,5
		Relevant kompetanseutvikling	4,0		4,2
		Rolleklarhet	4,0		4,5
		Selvstendighet	4,6		4,6
Heltid - deltid	Målt kvalitet	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	89,0 %	85 %	95,0 %
Nærvær		Nærvær	95,7 %	95,4 %	96 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	99,5 %	101 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	119,1 %	118,2 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	96,0 %	97,8 %	100,0 %

8.3 Driftsbudsjett med endringer Folkevalgte og stab

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
	31 024	31 024	31 024	31 024
Vedtatt budsjett				
Tekniske justeringer				
Rådgiver oppvekst - Omfordeling fra R2	180	180	180	180
Lønns- og prisvekst	820	820	820	820
Sum Tekniske justeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Vedtak forrige periode				
Telefonsystem	400	400	400	400
Valggjennomføring	300	0	0	0
Reduksjon IT-utstyr folkevalgte	125	75	75	75
Datalagring økte kostnader	100	200	200	200
Salderingstiltak	-100	-350	-350	-350
Effektiviseringstiltak	94	250	-7	-7
Sum Vedtak forrige periode	919	575	318	318
Budsjettendring i år				
Lisenskostnader	251	251	251	251
Husleie NAV	-82	-82	-82	-82
Sum Budsjettendring i år	169	169	169	169
Konsekvensjustert budsjett	2 088	1 744	1 487	1 487
Konsekvensjustert ramme	33 112	32 768	32 511	32 511
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	-94	-252	0	0
Sum Innsparingstiltak	-94	-252	0	0
Nye tiltak				
Lønnskorrigeringer	400	400	400	400
Kantine Rådhuset	250	250	250	250
Ordning av papirarkiv på depot - lukking av avvik	150	150	150	150
Godtgjørelse folkevalgte	150	100	100	100
Frikjøp hovedverneombud	130	130	130	130
Drift av kvalitets-/avvikssystem	100	100	100	100
Personvernombud	90	90	90	90
Regionråd Trøndelag sør	50	50	50	50
Lisenskostnader it-programmer	50	50	50	50
Valggjennomføring	50	0	300	0
Sum Nye tiltak	1 420	1 320	1 620	1 320
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 326	1 068	1 620	1 320
Ramme 2019-2022	34 438	33 836	34 131	33 831

Nye tiltak

Lønnskorrigeringer

Kommunalsjefer

Kantine Rådhuset

Opprettholdelse og videreutvikling av rådhuskantinen.

Ordning av papirarkiv på depot - lukking av avvik

Lukking av avvik, pålegg fra tilsyn Arkivverket.

Godtgjørelse folkevalgte

Behov for økt møtgodtgjørelse i 2019 kr. 150 000. Ut fra redusert antall folkevalgte fra høst 2019, settes beløpet til kr. 100 000 fra og med 2020.

Frikjøp hovedverneombud

Frikjøp hovedverneombud 20 % stilling - pålegg fra arbeidstilsynet.

Drift av kvalitets-/avvikssystem

Kjøp og implementering av et helhetlig kvalitets-/avvikssystem for hele kommunen.

Personvernombud

Pålegg om personvernombud som følge av EU's personvernforordning.

Regionråd Trøndelag sør

Kommer i tillegg til tidligere bevilgning på 120 000 kr.

Lisenskostnader IT-programmer

Generell økning lisenskostnader.

Valggjennomføring

Det trengs 350 000 kr. til valggjennomføring i 2019 og 300 000 kr. i 2021. Se også «vedtak forrige periode».

9 Oppvekst

9.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet oppvekst omfatter barnehagene og skolene i kommunen, 3 av barnehagene og skolene er organisert som oppvekstsenter.

Tjenesteområdet inneholder tilskudd til drift av alle kommunale og private barnehager i Midtre Gauldal kommune, 4 kommunale og 2 private barnehager. Totalt går ca. 350 barn i barnehagene i kommunen.

Videre inneholder tjenesteområdet tilskudd til drift av de 4 barneskolene med SFO, samt kommunens ungdomsskole. Totalt har grunnskolen 672 elever høsten 2018.

9.2 Styringskort for skolene

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Omdømme	Skolene skal ha minst 2 positive medieoppslag hver			100 %
	Miljø	Skolene skal sortere avfall (plast, papp/papir og restavfall)			100 %

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Grunnskolepoeng, gutter	39,9	38,7	39,6
		Grunnskolepoeng, jenter	43,8	42,8	44,0
		Lesekartlegging 2.trinn, andel elever over kritisk grense			80,0 %
		Nasjonale prøver, engelsk lesing 5.trinn, andel elever på mestringsnivå 2 og 3	81,1 %	57,4 %	75,0 %
		Nasjonale prøver, engelsk lesing 8.trinn andel elever på mestringsnivå 3, 4, 5	49,2 %	56,8 %	65,0 %
		Nasjonale prøver, lesing 5.trinn, andel elever på mestringsnivå 2 og 3	83 %	70,5 %	75,0 %
		Nasjonale prøver, lesing 8.trinn, andel elever på mestringsnivå 3, 4 og 5	58 %	66,0 %	70,0 %
		Nasjonale prøver, regning 8.trinn, andel elever på mestringsnivå 3, 4 og 5	57,2 %	69,6 %	70,0 %
		Nasjonale prøver, regning 5.trinn, andel elever på mestringsnivå 2 og 3	67,9 %	78,7 %	75,0 %
		Regnekartlegging 2.trinn, andel elever over kritisk grense			80,0 %
		Mobbing på skolen	4,2 %	5,1 %	0,0 %
Brukertilfredshet - elevundersøkelsen 10.trinn	Opplevd kvalitet	Mestring	4,1	3,8	4,0
		Mobbing på skolen	4,2 %	5,1 %	0,0 %

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet - elevundersøkelsen 7.trinn	Opplevd kvalitet	Motivasjon	3,9	3,4	3,7
		Støtte fra lærerne	4,2	3,7	4,0
		Mestring	4,0	4,0	4,1
		Mobbing på skolen	6 %	5,5 %	0,0 %
		Motivasjon	3,7	3,8	4,0
		Støtte fra lærerne	4,2	4,4	4,4
Brukertilfredshet - foreldreundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Mestring (elevenes)			4,3
		Mobbing på skolen (skolen håndterer mobbing på en god måte)		3,7	4,0
		Motivasjon (elevenes)		4,3	4,3
		Støtte fra lærerne		4,6	4,6

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Oppgavemotivasjon	4,4		4,5
		Mestringstro	4,4		4,5
		Selvstendighet	4,5		4,6
		Bruk av kompetanse	4,3		4,4
		Mestringsorientert ledelse	4,0		4,1
		Rolleklarhet	4,3		4,4
		Relevant kompetanseutvikling	3,6		4,0
		Fleksibilitetsvilje	4,6		4,6
		Mestringsklima	4,1		4,2
		Nytteorientert motivasjon	4,7		4,7
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	95 %	90,1 %	95,0 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	85 %		88,5 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	103,0 %	102,1 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	113,0 %	104,4 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	100,0 %	101,3 %	100,0 %

9.3 Driftsbudsjett med endringer Skole

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	67 433	67 433	67 433	67 433
Tekniske justeringer				
Fordeling skole og barnehage jf. økonomiplan 2018-2021	-255	-255	-255	-255
Rådgiver oppvekst - Omfordeling til R1	-180	-180	-180	-180
Lønns- og prisvekst	1 996	1 996	1 996	1 996
Sum Tekniske justeringer	1 561	1 561	1 561	1 561
Vedtak forrige periode				
Lærertetthet tidlig innsats	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Salderingstiltak	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Økning i klasseressurs pga. økt elevtall	620	1 498	1 963	2 563
Effektiviseringstiltak	-207	100	-416	-416
Nødvendig helsehjelp i skole	0	-437	-437	-437
Sum Vedtak forrige periode	-2 037	-2 289	-2 340	-1 740
Konsekvensjustert budsjett	-476	-728	-779	-179
Konsekvensjustert ramme	66 957	66 705	66 654	67 254
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-100	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-100	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	0	-100	0	0
Ramme 2019-2022	66 957	66 605	66 654	67 254

9.4 Styringskort for barnehagene

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Folkehelse	Fysisk aktivitet og utelek er synliggjort i barnehagens planer		100,0 %	100,0 %
	Omdømme	Alle barnehagene skal ha minst to positive medieoppslag årlig		100,0 %	100,0 %

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet foreldre i barnehagen NB!-ny undersøkelse	Opplevd kvalitet	Ute og innemiljø			4,1
		Relasjon mellom barn og voksen			4,5
		Barnets trivsel			4,7
		Informasjon			4,2
		Barnets utvikling			4,6
		Medvirkning			4,2
		Henting og levering			4,4
		Tilvenning og skolestart			4,5
		Tilfredshet			4,5
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning		38,9 %	44,0 %
		Andel av assistentene med barne-og ungdomsarbeiderfag eller annen pedagogisk utdanning	82,0 %	90,0 %	82,0 %
		"Alle med" skjema brukes på alle barn	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Mestringsklima	4,3		4,3
		Oppgavemotivasjon	4,5		4,5
		Mestringstro	4,2		4,3

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
		Selvstendighet	4,2		4,2
		Bruk av kompetanse	4,2		4,2
		Mestringsorientert ledelse	3,7		3,8
		Nytteorientert motivasjon	4,7		4,7
		Rolleklarhet	4,2		4,2
		Relevant kompetanseutvikling	3,8		3,8
		Fleksibilitetsvilje	4,5		4,5
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	92,2 %	89,1 %	92,0 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	87,0 %	82,0 %	85 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	96,4 %	101,7 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	100,8 %	112,3 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	95,4 %	99,1 %	100,0 %

9.5 Driftsbudsjett med endringer Barnehage

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	51 086	51 086	51 086	51 086
Tekniske justeringer				
Fordeling skole og barnehage jf. økonomiplan 2018-2021	255	255	255	255
Lønns- og prisvekst	1 295	1 295	1 295	1 295
Sum Tekniske justeringer	1 550	1 550	1 550	1 550
Vedtak forrige periode				
Enhetslederstilling ny barnehage	800	800	800	800
Effektiviseringstiltak	-168	77	-335	-335
Sum Vedtak forrige periode	632	877	465	465
Konsekvensjustert budsjett	2 182	2 427	2 015	2 015
Konsekvensjustert ramme	53 268	53 513	53 101	53 101
Innsparingstiltak				
Ubrukte midler til nye barnehageplasser høsten 2018	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Effektiviseringstiltak	0	-77	0	0
Sum Innsparingstiltak	-1 100	-1 177	-1 100	-1 100
Nye tiltak				
Endret pedagognorm og bemanningsnorm i barnehagene	500	500	500	500
Refusjon av barnehageplasser i andre kommuner	450	0	0	0
Sum Nye tiltak	950	500	500	500
Nye tiltak og realendringer budsjett	-150	-677	-600	-600
Ramme 2019-2022	53 118	52 836	52 501	52 501

Nye tiltak

Endret pedagognorm og bemanningsnorm i barnehagene

Lovendring i forhold til antall pedagoger i barnehagene. De kommunale barnehagene må tilsette ca. 5 flere barnehagelærere for å innfri lovkravet. Barnehagelærerne skal erstatte fagarbeidere. Utgiften skal dekke differansen mellom fagarbeiderlønn og pedagoglønn samt noe økt bemanning for å opprettholde dagens bemanningsnorm. Ny bemanningsnorm for barnehagene ble vedtatt høsten 2018.

Refusjon av barnehageplasser i andre kommuner

Kommunen må dekke kostnadene til 3 barn hjemmehørende i Midtre Gauldal som går i private barnehager i Trondheim, jfr. Barnehageloven

10 Kultur, fritid og voksenopplæring

10.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet omfatter ulike deler av kulturområdet som kulturskolen, drift av kulturhuset og bibliotek. Videre inneholder tjenesteområdet voksenopplæringen, Lysgården verksted og frivilligsentralen.

10.2 Styringskort

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Folkehelse	Gjennomføre minst 2 pilegrimsvandring		100 %	100,0 %
	Omdømme	Minst 30 positive omtaler av kommunen i lokaavisene		100 %	100,0 %

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet - biblioteket	Opplevd kvalitet	Service		5,2	5,2
		Brukermedvirkning		5,0	5,0
		Informasjon		4,6	5,0
		Helhetsvurdering		5,0	5,1
Brukertilfredshet - foresatte i kulturskolen	Opplevd kvalitet	Resultat for bruker	5,0	5,5	5,5
		Respektfull behandling	5,4	5,6	5,6
		Informasjon	4,7	4,9	5,0
		Helhetsvurdering	5,1	5,5	5,5
Brukertilfredshet - voksenopplæringen	Opplevd kvalitet	Hvor fornøyd er du med norskopplæringen?	4,3	4,5	4,5
		Hvor fornøyd er du med samfunnsfagopplæringen		4,8	4,5
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Kinobesøk pr. år	11 658	8791	10 000
		Andel elever som fortsetter i kulturskolen fra ett år til neste	82,0 %	75 %	80,0 %
		Andel bestått norskprøven nivå A1/A2			100,0 %
		Andel bestått norskprøven A2/B1			100,0 %
		Andel bestått i den obligatoriske samfunnsfagprøven			100,0 %

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Fleksibilitetsvilje	4,4		4,4
		Oppgavemotivasjon	4,3		4,3
		Mestringstro	4,3		4,3
		Selvstendighet	4,5		4,5
		Bruk av kompetanse	4,2		4,2
		Mestringsorientert ledelse	4,0		4,0
		Rolleklarhet	4,1		4,3
		Relevant kompetanseutvikling	4,0		4,0
		Mestringsklima	3,8		4,0
		Nytteorientert motivasjon	4,7		4,7
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	91,9 %	92,9	93 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	68,0 %	67 %	70,0 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	99,1 %	102,7 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	102,5 %	106,4 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	95,9 %	100,2 %	100,0 %

10.3 Driftsbudsjett med endringer Kultur, fritid og voksenopplæring

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	12 334	12 334	12 334	12 334
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisvekst	396	396	396	396
Sum Tekniske justeringer	396	396	396	396
Vedtak forrige periode				
Salderingstiltak	-100	-200	-200	-200
Styrking av rammen	-100	-100	-100	-100
Effektiviseringstiltak	-39	18	-77	-77
Sum Vedtak forrige periode	-239	-282	-377	-377
Konsekvensjustert budsjett	157	114	19	19
Konsekvensjustert ramme	12 491	12 448	12 353	12 353
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-18	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-18	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	0	-18	0	0
Ramme 2019-2022	12 491	12 430	12 353	12 353

11 Pleie og omsorg

11.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet inneholder Midtre Gauldal sykehjem med langtids-, rehabiliterings-, korttids- og akutt plasser.

Videre omfatter tjenesteområdet hjemmetjenesten med bl.a. hjemmesykepleie, hjemmehjelp, omsorgs- og trygdeboliger, dagsenter, boveiledningstjeneste, brukerstyrt assistent og støttekontakter.

11.2 Styringskort

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Folkehelse	MG sykehjem er sertifisert som livsgledesykehjem			Ja
	Omdømme	Pleie og omsorg skal ha minst to positive medieoppslag årlig			100,0 %

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet beboere institusjon	Opplevd kvalitet	Jeg får den hjelpen jeg har bruk for		2,0	
		De ansatte behandler meg med respekt		2,0	
		De ansatte snakker klart og tydelig slik at jeg forstår dem		2,0	
		Alt i alt, jeg er fornøyd med sykehjemmet/omsorgsboligen jeg bor i		2,0	
Brukertilfredshet hjemmetjenesten	Opplevd kvalitet	Jeg får den hjelpen jeg trenger	2,0		2,0
		De ansatte behandler meg med respekt	2,0		2,0
		De ansatte snakker klart og tydelig slik at jeg forstår dem	2,0		2,0
		Alt i alt, jeg er fornøyd med hjemmetjenesten	2,0		2,0
Brukertilfredshet pårørende institusjon	Opplevd kvalitet	Helhetsvurdering		5,2	
		Informasjon		4,4	
		Respektfull behandling		5,3	
		Resultat for bruker		4,6	
		Tilgjengelighet		4,8	
		Trivsel		5,2	
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Antall dager betalt for utskrivningsklare pasienter fra 2.linjetjenesten	208	249	100
		Antall mottatte klager på tildelte tjenester	0	2	0
		Antall avvik på matprover MGS, avd. kjøkken	0	0	0
		Andel årsverk i enheten m/fagutdanning fra videregående skole	93,0 %	85 %	81,0 %
		Andel årsverk i enheten m/fagutdanning fra høyskole/universitet	53,0 %	58 %	58,0 %

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Mestringsorientert ledelse	3,5		
		Rolleklarhet	4,2		
		oppgavemotivasjon	4,2		
		Mestringstro	4,3		
		selvstendighet	4,1		
		Relevant kompetanseutvikling	2,9		
		Fleksibilitetsvilje	4,4		
		Mestringsklima	3,7		
		Nytteorientert motivasjon	4,8		
		Bruk av kompetanse	4,1		

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	87,1 %	87,6 %	92,0 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	61,0 %	61 %	62,0 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	107,8 %	103,6 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	112,5 %	127,5 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	106,4 %	95,9 %	100,0 %

11.3 Driftsbudsjett med endringer Pleie og omsorg

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	113 757	113 757	113 757	113 757
Tekniske justeringer				
Overføring av tilsynslegeressurs	580	580	580	580
Lønns- og prisvekst	3 434	3 434	3 434	3 434
Sum Tekniske justeringer	4 014	4 014	4 014	4 014
Vedtak forrige periode				
Salderingstiltak	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
Aktivitørtjeneste	-850	-850	-850	-850
Effektiviseringstiltak	-350	172	-692	-692
Livsgledesykehjem	-300	-300	-300	-300
Opprettholde sykehjemskantine	0	-200	-200	-200
Sum Vedtak forrige periode	-3 000	-4 178	-5 042	-5 042
Konsekvensjustert budsjett	1 014	-164	-1 028	-1 028
Konsekvensjustert ramme	114 771	113 593	112 729	112 729
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-172	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-172	0	0
Nye tiltak				
Velferdsteknologiprojekt	1 000	1 000	1 000	1 000
Omsorgslønn	670	670	670	670
Sum Nye tiltak	1 670	1 670	1 670	1 670
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 670	1 498	1 670	1 670
Ramme 2019-2022	116 441	115 091	114 399	114 399

Nye tiltak

Velferdsteknologiprojekt

Melhus, Midtre Gauldal og Skaun erkjenner at kommuner som ser muligheter i teknologien og legger om måten de leverer helse- og omsorgstjenester på vil stå bedre rustet til å møte fremtidens utfordringer, og dette prosjektet vil ha fokus på hjemmebaserte tjenester. Ut i fra anbefalingene som nasjonalt velferdsteknologiprogram gir, har Melhus, Midtre Gauldal og Skaun valgt å satse på følgende 3 områder: Elektroniske multidosedispensere, elektroniske døråser og elektronisk kjørerute. En forutsetning for at prosjektet skal gjennomføres er at prosjektet tilføres midler til gjennomføring i kommunen.

Omsorgslønn

Økt vedtak på omsorgslønn og påregnes vedvare i 4 årsperioden.

12 NAV, Helse og familie

12.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet inneholder enhetene Helse/familie og NAV

Tjenesteområdet omhandler enheten helse og familie med følgende områder: Pedagogisk psykologisk tjeneste, psykiatritjeneste, barnevernstjeneste, helsesøster/jordmortjeneste, fysio-/ergoterapitjeneste, legetjeneste, ruskoordinator, folkehelse og ungdomsklubb

Tjenesteområdet omfatter den kommunale ressursen i NAV med sosialtjenesten og flyktningetjenesten.

12.2 Styringskort for NAV

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	samfunn	Antall mottakere av dagpenger	196		190
		Antall mottakere av sykepenger	644		640
		Antall mottakere av uførepensjon	402	389	400

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen	33	32	24
		Andel deltakere i introduksjonsprogram med overgang til arbeid eller utdanning	67,0 %	82 %	100,0 %
		Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram	83,0 %	100 %	88,0 %
		Antall bosettinger av flyktninger i forhold til plantall i kommunestyrevedtak	18	13	10
		Andel av flyktningene som til enhver tid er i ordinært arbeid etter introduksjonsperioden på 2 år	63,0 %	89 %	81,0 %
		Utbetaling av økonomisk sosialhjelp skal være i henhold til budsjett	91,0 %	125 %	100,0 %
		Avvik mellom faktisk forbruk og budsjett for kommunale driftsmidler	98,0 %	100 %	100,0 %
		Samlet antall mottakere av øk.sosialhjelp	134	152	140
		Ant. langtidsmottakere av øk.sosialhjelp som h.inntekt	3	5	4
		Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp u/30 år	42	30	35

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Mål	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelse	Opplevd kvalitet	Eget ansvar for faglig utvikling	4,5	4,5	4,7
		I min enhet er det fysiske arbeidsmiljøet ivaretatt	4,4	4,3	5,0
		I min enhet er sikkerheten ivaretatt	4,8	4,5	5,0
		I min enhet får vi til gode forbedrings- og endringsprosesser	4,3	4,3	4,5
		I min enhet gir vi hverandre åpne og ærlige tilbakemeldinger	4,4	4,1	5,0
		I min enhet har vi jobbet godt med tiltak etter forrige HKI-måling	3,9	4,2	4,5
		I min enhet er det aksept for å si ifra om	4,2	4,3	5,0

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Måleområde	Mål	Indikator	2016	2017	Mål 2019
		kritikkverdige forhold			
		Jeg er stolt av å jobbe i NAV	4,4	4,5	5,0
		Kompetansen blir sett og brukt	4,5	4,6	4,7
		Min enhet leverer stadig bedre tjenester til enhetens brukere	4,6	4,6	4,7
		NAV's verdier - tydelig, tilstede og løsningsdyktig preger arbeidet vi gjør	4,5	4,5	4,7
		Nødvendig kompetanse til å mestre oppgaver	4,2	4,5	4,5
		Stor vekt på å lære av hverandre	4,5	4,3	4,7
		Visjonen om å gi mennesker mulighet	4,8	4,7	5,0
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	94,9 %	95,9 %	100,0 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Årsresultat i forhold til budsjett	100,5 %	95 %	100,0 %

12.3 Driftsbudsjett med endringer NAV

		Økonomiplan			
Beløp i 1000		2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett		7 172	7 172	7 172	7 172
Tekniske justeringer					
Andre tiltak		500	500	500	500
Sum Tekniske justeringer		500	500	500	500
Vedtak forrige periode					
Effektiviseringstiltak		-23	11	-46	-46
Sum Vedtak forrige periode		-23	11	-46	-46
Budsjettendring i år					
Husleie NAV		82	82	82	82
Sum Budsjettendring i år		82	82	82	82
Konsekvensjustert budsjett		559	593	536	536
Konsekvensjustert ramme		7 731	7 765	7 708	7 708
Innsparingstiltak					
Effektiviseringstiltak		0	-11	0	0
Sum Innsparingstiltak		0	-11	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett		0	-11	0	0
Ramme 2019-2022		7 731	7 754	7 708	7 708

12.4 Styringskort for Helse og familie

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Folkehelse	Sikkerhetsskyss til skole, andel av alle elever	8,8 %	7,0 %	6,0 %
		Legemiddelbruk – antibiotika, resepter pr. 1000 innb.	363 (land 360)	347 (land 340)	300

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Andel barn i barnevernet med tiltaksplan	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Andel elever som får vedtak om spesialundervisning	7,6 %	7,5 %	6,0 %
		Andel nyfødte med jordmorbesøk innen 1-2 dager etter hjemkomst	80 %	100,0 %	100,0 %

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
		Andel overvekt i 3.klasse (KMI >25)		18 %	15,0 %
		Gjennomført målretta helseundersøkelser skole i hht. 3.trinn	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Gjennomført målretta helseundersøkelser skole i hht. behov, 8.trinn	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Gjennomført målretta helseundersøkelser skole i hht. behov, skolestart	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Psykiske symptomer/lidelse registrert i primærhelsetj.pr.1000 innb.	128	132	125
		Undersøkelser i barnevernet gj.ført innen frist	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Oppgavemotivasjon	4,4		
		Mestringstro	4,2		
		Selvstendighet	4,5		
		Bruk av kompetanse	4,4		
		Mestringsorientert ledelse	4,1		
		Rolleklarhet	4,0		
		Relevant kompetanseutvikling	4,0		
		Fleksibilitetsvilje	4,6		
		Mestringsklima	3,9		
		Nytteorientert motivasjon	4,8		
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	95,3 %	94,2 %	
Heltid - deltid	Målt kvalitet	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	83,0 %	82 %	

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	106,0 %	91,2 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	116,5 %	80,3 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	100,0 %	101,3 %	100,0 %

12.5 Driftsbudsjett med endringer Helse og familie

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	34 833	34 833	34 833	34 833
Tekniske justeringer				
Overføring av tilsynslegeressurs	-580	-580	-580	-580
Andre tiltak	1 194	1 194	1 194	1 194
Sum Tekniske justeringer	614	614	614	614
Vedtak forrige periode				
Salderingstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Effektiviseringstiltak	-108	53	-214	-214
Sum Vedtak forrige periode	-608	-947	-1 214	-1 214
Konsekvensjustert budsjett	6	-333	-600	-600
Konsekvensjustert ramme	34 839	34 500	34 233	34 233
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-53	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-53	0	0
Nye tiltak				
Kommunepsykolog	700	1 000	1 000	1 000
Interkommunal barnevernvakt	400	400	400	400
50 % stilling barnevernkonsulent	320	320	320	320
Kad-seng psykiatri/rus	300	300	300	300
Sum Nye tiltak	1 720	2 020	2 020	2 020
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 720	1 967	2 020	2 020
Ramme 2019-2022	36 559	36 467	36 253	36 253

Nye tiltak

Kommunepsykolog

Alle kommuner er pålagt å ha kommunepsykolog innen 2020

Interkommunal barnevernvakt

Vi har pr. idag er vaktordning i barneverntjenesten ved at barnevernleder har telefonisk bakvakt for henvendelser døgnet rundt, hele året. Denne ordningen er ikke godkjent som barnevernvakt. Kommunen er for liten og har for få ansatte til å etablere egen vakt, og det beste alternativet er å knytte seg til barnevernvakta i Trondheim. Det betyr en årlig utgift på kr.400 000,-.

50 % stilling barnevernkonsulent

Enhet for Helse og familie har en 50 % ressurs for enhetsleder. Stillingen er delt med 50 % stilling som barnevernleder. Begge disse stillingen er hver for seg såpass krevende at arbeidsmengden blir uforsvarlig stor.

Kad-seng psykiatri/rus

Alle kommuner var pålagt å ha en løsning for kommunal KAD-seng for pasienter i psykisk helsevern fra 01.01.18. i har ikke dette på plass. Vi ønsker en løsning der det etableres et samarbeid mellom psykisk helsearbeid og hjemmetjenesten for ekstra tett oppfølging i hjemmet i de tilfeller behovet oppstår, og anslår at det vil utløse et behov for ekstra innleie/overtid tilsvarende 300 000,- /år.

13 Næring, plan og forvaltning

13.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Rammeområdet inneholder kart og oppmåling, plan og byggesak, kommuneplanlegging, landbruk/skogbruk og næring.

13.2 Styringskort

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet byggesak	Opplevd kvalitet	Resultat for bruker	3,9		4,0
		Respektfull behandling	4,1		4,0
		Informasjon	3,6		4,0
		Helhetsvurdering	4,0		4,0
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Leveranse geodata/kart		<3 dgr	3 dgr
		Saksbehandlingstid dispensasjon		<12 uker	<12 uker
		Saksbehandlingstid landbruk/skogbruk		<4 uker	8 uker
		Saksbehandlingstid oppmåling	16 uker	<12 uker	<16 uker
		Saksbehandlingstid private reguleringsplaner		<12 uker	<4 mnd
		Saksbehandlingstid, avhengig av andre myndigheter eller planavklaring	<12 uker	<12 uker	<12 uker
		Saksbehandlingstid, der søknad er komplett	<3 uker	<3 uker	<3 uker

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Bruk av kompetanse	4,3		4,3
		Flleksibilitetsvilje	4,6		4,3
		Mestringsklima	4,2		4,3
		Mestringsorientert ledelse	4,6		4,3
		Mestringstro	4,5		4,3
		Nytteorientert motivasjon	4,4		4,3
		Oppgavemotivasjon	4,3		4,3
		Relevant kompetanseutvikling	4,4		4,3
		Rolleklarhet	4,2		4,3
		Selvstendighet	4,7		4,3
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	96,8 %	95,7 %	98,0 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	131,0 %	109,0 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	176,0 %	148,0 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	108 %	86,7 %	100,0 %

13.3 Driftsbudsjett med endringer Næring, plan og forvaltning

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	8 917	8 917	8 917	8 917
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisvekst	264	264	264	264
Sum Tekniske justeringer	264	264	264	264
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-29	13	-58	-58
Adresseregistrering	0	-250	-250	-250
Sum Vedtak forrige periode	-29	-237	-308	-308
Konsekvensjustert budsjett	235	27	-44	-44
Konsekvensjustert ramme	9 152	8 944	8 873	8 873
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-13	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-13	0	0
Nye tiltak				
Koordinatorstilling vannområde Gaula (kommunens andel)	40	40	40	40
Sum Nye tiltak	40	40	40	40
Nye tiltak og realendringer budsjett	40	27	40	40
Ramme 2019-2022	9 192	8 971	8 913	8 913

Nye tiltak

Koordinatorstilling vannområde Gaula (kommunens andel)

Viser til vedtak i kommunestyret 04.05.2017 utvalgssak 25/17 om etablering av Gaulavassdraget vannområde. Det ble vedtatt at MGK deltar i samarbeid om koordinatorstilling 50 % i Gaula vannområde. Det er ansatt koordinator i samarbeid med Nea-Nidelva vannområde (50 %) slik at det tilsammen blir 100 % stilling. Kontorsted er Malvik kommune. Jmf. vedtaket skulle kostnader i 2017 dekkes innen rammeområde 6. Kostnader for senere år skal innarbeides i Handlingsprogram i økonomiplan.

14 Eiendom og kommunalteknikk

14.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Rammeområdet inneholder eiendomsforvaltning inkl. vaktmestere og renhold. Videre inneholder området vann og avløp, vei og trafikksikkerhet og kommunens kostnader til det interkommunale brannvesen.

14.2 Styringskort

Fokusområde: Samfunn

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Samfunn	Folkehelse	Avvik drikkevannskvalitet, kommunale vannverk	0	1	0
		Kommunale formålsbygg, tilstand	90,0 %	92,0 %	95,0 %
	Infrastruktur	Avvik renseresultat kommunale avløpsrenseanlegg	2	0	0

Fokusområde: Brukere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Brukertilfredshet - interne undersøkelser	Opplevd kvalitet	Interne tjenester, renhold	5,0		5,0
		Interne tjenester, vaktmester	4,5		4,6
brukertilfredshet - vann og avløp	Opplevd kvalitet	Resultat for bruker	4,9		5,0
		Tillit og respekt	5,2		5,2
		Informasjon	4,7		5,0
		Helhetsvurdering	5,1		5,2
Faglig kvalitet	Målt kvalitet	Antall avløpsprøver med avvik fra krav	2	1	0
		Antall hovedledningsbrudd vann	1	1	0
		Antall husleieavtaler (nye og forlengelser)	64	59	100 %
		Antall inngående fakturaer (regninger for behandling)	7500	7800	100 %
		Antall stenginger kommunal veg	1	1	0
		Antall tilstopping og tilbakeslag i avløpsledninger	1	1	0
		Antall utgående fakturaer	17000	17 000	100 %
		Antall vannprøver med avvik fra krav	0	0	0

Fokusområde: Medarbeidere

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Medarbeidertilfredshet - medarbeiderundersøkelsen	Opplevd kvalitet	Oppgavemotivasjon		3,9	
		Mestringstro		4,4	
		Selvstendighet		4,3	
		Bruk av kompetanse		4,1	
		Mestringsorientert ledelse		3,6	
		Rolleklarhet		4,2	
		Relevant kompetanseutvikling		3,5	
		Fleksibilitetsvilje		4,3	
		Mestringsklima		3,7	
		Nytteorientert motivasjon		4,4	
Nærvær	Målt kvalitet	Nærvær	96,6 %	91,8 %	95,0 %
Heltid - deltid		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	82 %	89 %	95,9 %

Fokusområde: Økonomi

Måleområde	Type kvalitet	Indikator	2016	2017	Mål 2019
Forsvarlig utgiftsnivå	Målt kvalitet	Utgift i forhold til budsjett	97,0 %	93,2 %	100,0 %
		Inntekt i forhold til budsjett	95,0 %	102,6 %	100,0 %
		Årsresultat i forhold til budsjett	100,3 %	79,3 %	100,0 %

14.3 Driftsbudsjett med endringer Eiendom og kommunalteknikk

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	34 100	34 100	34 100	34 100
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisvekst	640	640	640	640
Sum Tekniske justeringer	640	640	640	640
Vedtak forrige periode				
Salderingstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Utvidelse Støren barnehage	-453	-453	-453	-453
Effektiviseringstiltak	-104	53	-205	-205
Sum Vedtak forrige periode	-1 057	-1 400	-1 658	-1 658
Konsekvensjustert budsjett	-417	-760	-1 018	-1 018
Konsekvensjustert ramme	33 683	33 340	33 082	33 082
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-53	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-53	0	0
Nye tiltak				
Utarbeidelse av hovedplan vei	100	100	100	100
Leie av lokaler til Frivilligsentralen	75	75	75	75
Sum Nye tiltak	175	175	175	175
Nye tiltak og realendringer budsjett	175	122	175	175
Ramme 2019-2022	33 858	33 462	33 257	33 257

Nye tiltak

Leie av lokaler til frivilligsentralen

Leie av nye lokaler i tilfelle omdisponering av dagens kontor.

Utarbeidelse av hovedplan vei

Utarbeidelse av hovedplan vei.

15 Spesielle tiltak og tjenester

15.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Spesielle tiltak og tjenester brukes for budsjettering og regnskapsføring av inntekter og utgifter som ikke hører hjemme andre steder. Rammebehovet her kan vi i liten grad påvirke selv.

15.2 Driftsbudsjett med endringer Spesielle tiltak og tjenester

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	8 970	8 970	8 970	8 970
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisvekst kirke	163	163	163	163
Sum Tekniske justeringer	163	163	163	163
Vedtak forrige periode				
Reservert tilleggsbevilgning - Gjesteelever	-500	-500	-500	-500
Reservert tilleggsbevilgning - Kompetanseutvikling	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode	-800	-800	-800	-800
Budsjettendring i år				
Lisenskostnader	-251	-251	-251	-251
Sum Budsjettendring i år	-251	-251	-251	-251
Konsekvensjustert budsjett	-888	-888	-888	-888
Konsekvensjustert ramme	8 082	8 082	8 082	8 082

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Nye tiltak				
Korrigerings kemnerkontor, kontrollutvalg og arbeidsgiverkontroll	31	31	31	31
Trondheimsregionen	30	60	60	60
Reservert tilleggsbevilgning - Kompetanseutvikling	23	23	23	23
Sum Nye tiltak	84	114	114	114
Nye tiltak og realendringer budsjett	84	114	114	114
Ramme 2019-2022	8 166	8 196	8 196	8 196

Nye tiltak

Korrigerings kemnerkontor, kontrollutvalg og arbeidsgiverkontroll

Korrigerings på bakgrunn av budsjett der dette er mottatt og deflatorøkning på andre områder.

Trondheimsregionen

Økning av kontingenten til Trondheimsregionen.

Reservert tilleggsbevilgning - Kompetanseutvikling

Delvis videreføring av reservert tilleggsbevilgning med 500 000 kr. årlig.

Detaljer for rammeområdet

Ansvar	Oppr.				
	budsj. 2018	2019	2020	2021	2022
Tilskudd kirke ink. tjenesteyting	6 380	6 543	6 543	6 543	6 543
Tilskudd trossamfunn	100	100	100	100	100
Kemnerkontoret	600	617	617	617	617
Kommunerevisjonen	780	780	780	780	780
Sekretariat kontrollutvalget	215	216	216	216	216
Arbeidsgiverkontrollen	447	460	460	460	460
Prosjekter	251	-	-	-	-
Trondheimsregionen - avgifter	230	260	290	290	290
No. Pensj.ska.erst. Reg.fond	160	160	160	160	160
Arbeidsgivers andel	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Dekning tap forvaltningslån	30	30	30	30	30
Reserverte tilleggsbevilgninger	1 277	500	500	500	500
8 Spesielle tiltak og tjenester	8 970	8 166	8 196	8 196	8 196

Tilskudd til kirken

Støren kirkelige fellesråd har bedt om driftstilskudd på 6 042 000 kr. i 2019. Bakgrunnen for dette er bevilgning for 2018 på 5 735 000 pluss lønns- og prisvekst på 163 000 kr. I tillegg ønsker de en ekstrabevilgning på 144 000 kr. til gjennomføring av konkrete tiltak som har blitt utsatt. Rådmannen finner ikke rom for å innvilge ønsket om tilleggsbevilgning og foreslår at driftstilskuddet blir på 5 898 000 kr.

Det presiseres at beløpet i tabellen over inkluderer tjenesteytingsavtalen med kommunen.

16 Finansielle transaksjoner

16.1 Beskrivelse av dagens virksomhet

Rammeområdet i sin helhet viser hva kommunen har å fordele til drift. Mange av disse postene hører imidlertid hjemme i budsjettskjema 1A, unntakene er konsesjonskraft, motpost kalkulatoriske kostnader og premieavvik. Disse vises derfor her.

16.2 Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	-18 293	-18 293	-18 293	-18 293
Tekniske justeringer				
Konsesjonskraft	-1 780	-1 780	-1 780	-1 780
Kalkulatoriske renter og avdrag	-995	-1 975	-2 711	-4 326
Premieavvik	-871	-871	-871	-871
Sum Tekniske justeringer	-3 646	-4 626	-5 362	-6 977
Konsekvensjustert budsjett	-3 646	-4 626	-5 362	-6 977
Konsekvensjustert ramme	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270
Ramme 2019-2022	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270

Detaljer for rammeområdet:

Ansvar	Oppr. budsj. 2018	2019	2020	2021	2022
Konsesjonskraft	1 120	2 900	2 900	2 900	2 900
Kalkulatoriske renter og avdrag	8 348	9 343	10 323	11 059	12 674
Premieavvik	8 825	9 696	9 696	9 696	9 696
9 Finansielle transaksjoner	18 293	21 939	22 919	23 655	25 270

Konsesjonskraftinntekten er basert på prognose for 2019 fra Midt Energi. Dette inntektsnivået er videreført i hele perioden.

Kalkulatoriske renter og avdrag er et nullsumspill for kommunen. Kalkulatoriske (beregnete) kapitalkostnader tilknyttet selvfinansierende investeringer dekkes av brukerne gjennom gebyr, husleie o.l., og denne inntekten kommer de ulike tjenesteområdene til gode. Motposten til de kalkulatoriske kapitalkostnadene i tjenesteområdene er denne inntekten på rammeområde 9.

Premieavviket er knyttet til pensjon. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad av aktuar betegnes premieavvik. Hvis premien er høyere enn kostnaden føres avviket som en inntekt for kommune. Denne inntekten amortiseres (tilbakeføres) deretter over en 7-års periode.

17 Økonomiplan vedtatt i kommunestyret 13.12.18

17.1 Innledning

Rådmannens framlegg viser at vi fortsatt er i en fase med reduksjoner for å komme ned på et bærekraftig og stabilt driftsnivå. De tilpassinger som er nødvendig må gå over flere år for å opprettholde kvaliteten på tjenestetilbudet. Underveis kan vi også være nødt til å foreta tilpassinger eller gjøre endringer for å nå et tilstrekkelig nivå på tilbudene.

For å sikre tilstrekkelig inntektsgrunnlag for drift og investeringer ble det innført eiendomsskatt også på bolig og fritidsbolig for noen år siden. Siste år ble satsene økt fra 2 ‰ til 4 ‰. Denne økningen har gjort at vi kommer opp på et nivå som ligger over sammenlignbare nabokommuner. Ved utgangen av driftsåret så peker prognosene på at den siste økningen kunne vært unngått. I stedet for å sette midlene i drift kan det være mulig å sette av et tilsvarende beløp til investeringer om sluttregnskapet for 2018 kommer med et slikt resultat.

Paradoksalt nok er det ofte barnefamilier med nye boliger som får det største skattetrykket på boligeiendom. Vi foreslår, i tråd med formannskapetets behandling 8.11.2018, at eiendomsskattesatsen på bolig og fritidsbolig settes ned med 1 ‰ til 3 ‰. Hensikten med dette er å styrke økonomien til nyetablerte og barnefamilier ved å redusere det generelle skattetrykket. Det vil også gjøre oss mer attraktive som bosettingskommune. Det må være en klar målsetting å komme ned på samme nivå som Melhus, som nå har en sats på 2 ‰.

Når det gjelder målsettingen til driftsresultatet så er vedtatte handlingsregel på 1.4 % av brutto driftsinntekter. Det betyr i korthet et resultatkrav på vel 8 millioner. Ny kommunelov anbefaler et netto driftsresultat på 2 % av brutto driftsinntekter. Det utgjør vel 11,5 millioner ved slutten av perioden. Vi bør ta sikte på å nå dette nivået blant annet for å frigjøre midler til framtidige investeringer. Dette forsterker behovet for å holde driftsnivået nede.

Så tilbake til investeringsnivået. Handlingsregelen sier at netto finansutgifter ikke skal overstige 4 % av brutto driftsinntekter. For 2018 betyr det vel 22.5 millioner og vi ligger på 27.1 som gir en prosentsats på 4,7. Vi greier ikke i 2019 og de påfølgende år å endre på dette forholdet i riktig retning, noe som i korthet betyr at vi har for høye netto finansutgifter på vel 5 millioner og tilsvarende mindre til drift. Kalkulatoriske renter og avdrag på selvfinansierende prosjekter var på vel 7.8 millioner i 2018. Disse dekkes gjennom selvfinansierende prosjekter og øvrige selvkostområder og skal normalt ikke være en belastning for den øvrige drift eller andre investeringer. Forutsatt at kalkylene og innbetalingene er i tråd med behovet. Kommer ikke innbetalingene til de «selvfinansierende prosjektene» i tråd med behovet så vil de også kunne belaste driftsbudsjettet. Bygging eller kjøp av boliger som ikke leies ut med kostnadsdekning er eksempel på slike investeringer.

Låneopptaket er etter strykninger i investeringsbudsjettet nede på 34.5 millioner. Avdragene ligger på vel 19 millioner. Dermed øker gjelda og det forverrer situasjonen ytterligere i forhold til handlingsregelen. Vi er i tvil om det er mulig å gjennomføre flere strykninger i investeringene uten at det får for store konsekvenser. Et alternativ kunne vært å bruke noen fondsmidler på enkelte investeringer. All den tid vi fortsatt har en noe anstrengt likviditet så bør vi være noe tilbakeholdne med det.

Støren Sør investeringene går i regi av Midtre Gauldal Næringsselskap KF. Dette selskapet må tilføres midler til å dekke de løpende kostnadene de første åra. Nøkernt sett trenger selskapet fort 10 år før det selv må påregnes å kunne svare for sine løpende utgifter. På lengre sikt må MGN KF også gi avkastning på investert kapital. Selskapet har en viktig strategisk oppgave gjennom tilrettelegging av nye arealer for næring og boliger. Dette er viktig for å skape nødvendig vekst som grunnlag for å opprettholde dagens demografi og et godt tjenestenivå.

Næringslivet og arbeidsplasser er i stadig forandring. De siste 10 årene har sysselsettingen innen primærnæringene jord og skogbruk sunket med vel 200 sysselsatte. Produksjonsvolumet innen landbruket har for de fleste produksjoner likevel vært stabilt. Dette er rasjonalisering som skjer gjennom mekanisering og automatisering. Slik er det i de fleste yrker. Som en følge av rasjonalisering må det skapes nye arbeidsplasser hele tiden.

Framtida det er nå – alt er jo i en kontinuerlig utvikling som vi må svare ut på beste måte. Vi må ta i bruk ny teknologi og ny kompetanse skal vi være i front. Økt produktivitet og effektivisering medfører behov for færre ansatte eller alternativt et større produsert omsettelig volum med samme antall ansatte.

Skoler og oppvekstilbud henger sammen med bosetting. Familiene i dag får færre barn. Det kan svekke desentraliserte oppvekstilbud. Uten oppvekstilbud så vil bosettingen svekkes ytterligere. Dette er en ond sirkel vi må bryte ut av. Derfor må vi arbeide for å styrke grunnlaget for bosettingen i bygd og grend. Vi må ta i bruk ny teknologi og kompetanse for å kunne levere tjenester med god kvalitet i hele kommunen.

Bosetting henger veldig tydelig sammen med arbeidsplasser i vår kommune – avstanden fra bygd og grend til sentrum Trondheim blir fort stor for mange. Det fører til at de flytter og da like gjerne ut av kommunen. Skal vi opprettholde bosettingen i bygdene våre må det skapes arbeidsplasser lokalt i egen kommune eller nabokommuner innen rimelig avstand fra bosted. De ytre bygdene er de som er mest utsatt.

Næringslivet i Trondheimsregionen har behov for arealer og arbeidskraft med kort reisetid til Trondheim. Vi tilfredsstiller arealbehovene ved å realisere Støren Sør. Naturlig reduksjon i sysselsettingen i landbruket bidrar til å frigjøre arbeidskraft som er etterspurt i nye næringer. På toppen av dette er det få år til at Norsk Kylling flytter produksjonen til en ny og rasjonell fabrikk i en annen kommune. Dette vil også frigjøre arbeidskraft til nyetableringer i nye næringer. Reisetiden til Trondheim med 4 felt E6 innen 2027 blir redusert med 40 %. Støren blir avstandsmessig som å bo på Byåsen.

Og når vi først har nevnt Byåsen. Hvorfor skal Trondheim fortette i boligområdene på Byåsen og andre tilsvarende områder. Ødelegge eplehager med hengekøyer og utsikt over Trondheim og fjorden. Da vil det være bedre om Trondheim viser noen boligsøkende til Midtre Gauldal hvor det er plass nok til alle. Til en kommune som vil være først til framtida og levere gode bo og oppvekstmiljø på samme nivå med det som finnes på Byåsen. Avstanden er ikke den store forskjellen, men mulighetene er større her hvor også du kan bli best i verden her.

Det er viktig å poengtere at det er nå vi har mulighet til å skape nødvendig vekst for å være først til framtida. For å få nødvendig vekst til å beholde spredt bosetting og utvikle gode tjenester utfordres vi alle utover det vi har vært vant med. Det er begrensede ressurser tilgjengelig og disse blir fort enda mer begrenset jo lengre vi venter med å gjøre noe. Det er utfordrende og det må være det skal vi lykkes.

17.2 Rammeområdene med endringer

Generelt

Det har underveis blitt mange tiltaksposter i økonomiplan. Dette letter ikke oversikten og det bør gjøres en gjennomgang med sikte på å få et oppsett som er lettere å lese og forstå. For å balansere budsjettet uten ytterligere innstramninger belastes ubundne fond med 364' i 2019 og likeledes med 217' i 2020. De to påfølgende år avsettes det henholdsvis 4.1 og 8.3 mill. på samme. Ved fordeling innen de enkelte rammeområdene forventes det at Rådmannen søker å gjennomføre innsparingene slik at kvaliteten på tjenestene og tjenesteproduksjonen i størst mulig grad opprettholdes.

Folkevalgte og Stab

Reglementet for godtgjørelse til de folkevalgte er revidert i 2018. Dette kan medføre et noe større forbruk i innværende år selv om det nå ligger an til regnskapsmessig mindreforbruk. Det må forventes reduksjon i årene framover når antall folkevalgte skal reduseres. Nye rutiner med digital løsning for reise og godtgjørelser gjør at flere av de folkevalgte nå sender inn krav.

Det kan stilles spørsmål ved om lisenskostnader skal legges på tiltakslista hvis de ikke kan være åpne for korrigeringer.

Vi mener det kan være mulig å spare noe på datautstyr til folkevalgte, drift av kantina samt salderingstiltak og effektiviseringstiltak.

En økning i frikjøp hovedverneombud må dekkes via det ordinære lønnsbudsjettene og med fordeling mellom berørte rammeområder.

Drift av kvalitets-/avvikssystem må kunne forventes implementert innen den ordinære drifta og slik at eventuelle ekstrakostnader fordeles mellom berørte rammeområder

Personvernombud må dekkes via det ordinære lønnsbudsjettene og med fordeling mellom berørte rammeområder.

Regionråd Trøndelag Sør er beskrevet å ligge inne med 120' fra tidligere og innmeldt behov er 100'. Her er det derfor mulig å foreta interne omprioriteringer. Det må tas en vurdering av hvilke oppgaver som skal ligge til Trøndelag Sør og ikke la dette bli et nytt byråkrati som stadig vokser av seg selv. Kommunestyret har utpekt Trondheimsregionen som vår hovedregion i forhold til samarbeid og slik bør det også være i framtida.

For å oppnå nødvendige innsparinger i 2019 til 2022 legges inn følgende reduksjoner til Rådmannens innstilling på rammeområdet (1000 kr).

2019	2020	2021	2022
-714	-620	-370	-370

Kostnader knytt til økning i hovedverneombud, kvalitets og avvikssystem og personvernombud vil da som nevnt være gjenstand for fordeling mellom rammeområdene. Lar det seg ikke gjøre må rådmannen fremme egen sak før 1.7.2019

Det er for øvrig ikke tatt med kostnader knytt til ansettelse av rådmann da en ikke kjenner eksakte beløp før lengre ut i prosessen. En må komme tilbake til dette senest ved behandling av regnskapet på juni i 2019.

Oppvekst

Det er i 2018 gjennomført innsparinger på rammeområdet i tråd med budsjett og prognosen for året viser et overskudd for enheten. Vi har fortsatt en veg å gå for å nå de mål som er satt for driftsnivået.

Enhetsleder ny barnehage bør kunne reduseres noe da barnehagen ikke kommer i drift før 1. august.

Det legges ingen sterke føringar for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

For å oppnå nødvendige innsparinger i 2019 til 2022 legges inn følgende reduksjoner til Rådmannens innstilling på rammeområdet (1000 kr).

2019	2020	2021	2022
-776	-928	0	-0

Kultur og fritid

Tiltak som er oppført som nye tiltak og som har vært gjennomført innenfor rammen tidligere forventes likevel videreført.

Det er ikke satt av til markering av Dovrebanens 100 års jubileum, men det må forventes at dette inngår i de ordinære tilførte driftsmidlene. Vi må delta på møter og i planleggingen med kommunene sør til og med Dovre.

Vi ønsker en orientering om status og framdrift nybygg på Lysgården i kommunestyret før 1.7.2019.

Frivilligsentralen må tas med på råd og drøftinger i formannskapet dersom det blir aktuelt med ny lokalisering i løpet av kommende budsjettår.

Det legges ingen andre sterke føringar for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Pleie og omsorg

Enheten har gjennomført en stor omstilling og kan vise til gode resultater innenfor tilstedeværelse. Det er store utfordringer i forhold til å implementere nye rutiner og ta i bruk teknologi. Når det gjelder den desentraliserte omsorgen i hjemmesykepleien og hjemmetjenesten er det særdeles store utfordringer med implementering av omsorgstrappen. Ikke minst er det viktig å skape forståelse blant brukerne og de pårørende for når, hva og hvor de ulike tjenestene kan leveres.

Behovet for tjenester er under endring. Omsorg i hjemmet og ved bo og dagsentra er i hovedsak likestilte i forhold til hvilke tjenester som skal og kan leveres. Dette er tjenester som nå utvikles og styrkes. Bruk av ny teknologi vil bidra til at disse oppgavene kan løses på en bedre, raskere og tryggere måte. Det må også stilles en klar forventning til at det i forbindelse med den nye Helse og omsorgsplanen også bringes inn i vurderingen hvordan organiseringen og gjennomføringen av disse hjemmebaserte tjenestene kan levere en langt høyere ansikt til ansikt tid.

I 2019 finner vi å måtte redusere rammen med 500' og videre i 2020 reduseres rammen med 328'.

Helt spesifikt til selve tiltakslista forøvrig så gjøres det ikke endringer, men vi finner det riktig å forvente at innenfor rammen så må enheten disponere slik at en får levert en best mulig tjeneste til brukerne. Aktivitørstillingene forventes opprettholdt på samme nivå som i 2018 på alle bo og dagsentrene innenfor den allerede gitte økonomiske rammen.

Livsgledesykehjem bør videreføres i den grad det er mulig innenfor den allerede gitte økonomiske rammen i hele perioden. Dette behøver ikke nødvendigvis skje ved å legge til rette for årlige revisjoner og sertifiseringer. Det vesentligste er at beboerne opplever livsglede som tidligere. Vi ønsker å oppfordre frivilligheten til å bidra i dette arbeidet.

Det legges utover dette ingen sterke føringer for gjennomføring av tiltak.

For å oppnå nødvendige innsparinger i 2019 til 2022 legges inn følgende reduksjoner til Rådmannens innstilling på rammeområdet (1000 kr).

2019	2020	2021	2022
-500	-328	0	-0

Nav, Helse og Familie

Enheten svarer i stor grad ut de forventinger som stilles. Det er i år mange nye tiltak som vi anser som helt nødvendige i forhold til å levere gode og ansvarlige tjenester.

Rådmannens innstilling støttes. Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Næring plan og forvaltning

Enheten har i flere år levert gode resultater. Det er lavt sykefravær og stor aktivitet.

Kommunestyret har nå overført oppgaver knytt til næringsutvikling til Midtre Gauldal Næringssselskap KF.

Dermed er mye av utviklerrollen i forhold til næringsutvikling også overført til dette selskapet.

De siste åra har enheten hatt mange tunge og vanskelig reguleringsaker som har avkrevd mye arbeid. Enheten har fått flere nye ansatte og ny enhetsleder i løpet av året.

Vi er av den oppfatning at enheten må tåle en reduksjon på 500' gjennom effektiviseringstiltak i hele perioden. Utover dette støttes Rådmannens innstilling. Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

For å oppnå nødvendige innsparinger i 2019 til 2022 legges inn følgende reduksjoner til Rådmannens innstilling på rammeområdet i perioden (1000 kr).

Handlingsprogram med økonomiplan 2019-2022

2019	2020	2021	2022
-500	-500	-500	-500

Eiendom og kommunalteknikk

Enheten har hatt et driftsår med utskiftning av sentrale ansatte. Samtidig har enheten måtte stille opp og svare ut på nye oppgaver som den er blitt tillagt underveis. Vi håper nå at enheten kan stabiliseres og få anledning til å fokusere på driftsoppgavene.

Enheten pålegges en innsparing på 250' i hele perioden gjennom effektivisering som vi mener kan begrunnes i forventet mindre arbeid knytt til saksbehandling på eiendomsskatt.

Det som er avsatt til leie for nye kontor til Frivilligsentralen fryses inntil det blir avklart om frivilligsentralen skal lokaliseres annet sted.

Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

For å oppnå nødvendige innsparinger i 2019 til 2022 legges inn følgende reduksjoner til Rådmannens innstilling på rammeområdet (1000 kr).

2019	2020	2021	2022
-250	-250	-250	-250

Spesielle tiltak og tjenester

Det foreligger ingen forslag til endringer på området.

Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Finansielle transaksjoner

Rådmannens forslag støttes uten endring.

17.3 Investeringer med endringer

Generelt

Som tidligere nevnt er det strøket investeringer i 2019 slik at vi nå er nede på 34,5 millioner. Det har i ettertid kommet tilbakemeldinger på at det ikke er mulig å gjennomføre enkeltprosjekt innenfor de nye rammene som er gitt. Rådmannen blir derfor oppfordret til å fremme egne saker til formannskap eller kommunestyret når det ansees nødvendig for gjennomføring som er av betydning for drifta og driftsresultatet.

Vi registrerer også at det står igjen mye av tidligere vedtatte investeringer som ikke er gjennomført. Årsaken kan være kapasitetsproblemer eller andre forhold gjør at prosjektene stopper opp. Dette gjør det vanskelig å holde oversikt over hva vi har som latent investeringsbehov. Alle prosjektene som ikke er ferdigstilt og belånt bør framkomme i investeringsplanen

Rassikringstiltak Spjelddalen

Rassikring Spjelddalen er igangsatt, men i følge Rådmannen er det ytterligere behov for 200 000 kr i tillegg til allerede bevilget 500 000 kroner. Avsatte midler er ikke brukt opp og det må søkes å gjennomføre prosjektet uten tildeling av friske midler.

Utbedring kommunale bygg

Kommunen har mange nye bygg, men det er også bygninger som har stor slitasje. Det er viktig at bygningene ivaretas slik at forfallet ikke blir for stort. Det er satt opp et beskjedent beløp til utbedring av kommunale bygg. Vi finner å måtte redusere bevilgningen ytterligere med 500' i hele perioden.

Kjøretøyer

Det er meldt behov for 2 flere biler i hjemmesykepleien som et ledd i omorganisering av nattvaktressurs. 4 biler må utskiftes i 2018 pluss en ny bil, 3 utskiftes og en ny i 2019. Det er en målsetting å få ned antall kjørte kilometer i tjeneste og dermed øke produksjonen av tjenester. Det kan også pekes på alternativer til kjøp for å få ned kostnadene. Det er derfor foretatt en reduksjon på 700' i 2019.

Helsesenter - Ombygging underetasje

Det kreves utbygging av underetasjen ved Helsesenteret for å få tilrettelagt for god utnyttelse. Ledige arealer etter at kjøkkenet er flyttet i egne lokaler. Pleie og omsorg har meldt inn mange behov for arealer. Dette er behov som vi finner å måtte redusere med 1. mill. i årene 2019,2020 og 2021.

Riving og opparbeidelse av parkeringsplass

Prost Bødgers veg nr. 1. rivning av utrangert bolig og opparbeidelse av parkeringsplass. Behov nå når Korsen eiendommen kan bli utlengelig og det er behov for flere plasser ved større arrangement på GSK. Dette framstår som en tilleggsbevilgning som vi ikke finner mulighet til å ta nå.

Budal oppvekst - Isolering av personalrom

AMU-vedtak i hht. vernerunder. Isolering av personalrom Budal oppvekst. Vi finner ikke å kunne bevilge ønsket beløp og mener tiltaket det bør kunne prioriteres innen ordinært vedlikehold.

Erverv boliger

Gjelder erverv av boligeiendommer som må innløses i forbindelse med reguleringsplaner. Innstillingen er redusert noe i tråd med det vi mener er tilstrekkelig.

Parkmaskiner

Behov for utskifting av maskiner bl.a. til idrettsparken. Bevilgningen er tatt bort i hele perioden.

Bygging av verksted/undervisningslokale

Støren ungdomsskole har et meget stort behov for mer rom til praktisk-/estetiske fag.

Bygging av et verksted med tilhørende undervisningsrom vil være en investering for fremtiden og det vil også bli en stor elevtallsøkning fra 2021, og behov for flere rom vil være enda større.

Utbyggingen må skje i samarbeid med fylkeskommunen.

Vi ser ikke mulighet til å gjennomføre dette nå og mener at en utbygging må skje utfra en bredere vurdering av bruken av eksisterende lokaler og framtidige behov for lokaler. Bevilgningen er tatt bort i hele perioden.

Skilt – Adresseringsprosjektet

Behov for skilting i forbindelse med adresseringsprosjektet. Bevilgningen er tatt bort i 2019. Dersom dette er et forskriftskrav som er selvpålagt bør vi søke å endre forskriften.

Ny prosjektor i kultursalen

Vi mener kostnadene er for store og det må søkes å redusere investeringen eventuelt finne samarbeidspartnere som kan bidra. Bevilgningen er redusert til 160 000.

Blackbox

Musikkbinge - Øvingslokale for band og musikere, kan søke om tilskudd Norsk Tipping og Musikkutstyrsordningen. Vi finner ikke å kunne bevilge avsatt beløp til prosjektet.

Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke – gravplasser

Det er behov for utbygging både ved Soknedal oppvekstområde og ved Soknedal kirke, gravplasser. Viser til prognoser befolkningsframskriving. Bevilgningen i 2020 er utsatt til 2022.

Nedrigging av brakker - Støren barnehage

Ved bygging av ny barnehage på Støren, vil det ikke være behov for brakker lengre, området må derfor ryddes. Nedrigging av brakker, med tilh. tekniske frakoblere og klargjøring av uteområde. Vi mener avsatt beløp må være langt over behovet og det må søkes å få dette ned. Bevilgningen er redusert til 150'. Ved slike leieforhold burde inn og utfrakt være en del av leieforholdet slik at de totale kostnadene framkom på et

tidligere tidspunkt. Et annet spørsmål er om det blir noe tilgode på det som er avsatt til leie i 2019 når en avslutter før utgangen av året.

Elveforebygging – Flomsikring

NVE sikrer kun hovedvassdragene og sidevassdragene må kommunen sikre selv. Foreslår derfor å sette av kr. 200.000 årlig, men dersom beløpet, eller deler av beløpet ikke blir brukt et år, settes av til fond slik at dette hele tiden er tilsvarende beløp. Bevilgningen er strøket i hele perioden.

Kontor kulturenhet/Frivilligsentral

Det er ønskelig at kulturenheten skal få et kontor ved GSK. For at det skal være mulig pr. i dag, må det finnes nye egnede lokaler for Frivilligsentralen. Bevilgningen er strøket. Som tidligere nevnt må Frivilligsentralen tas med på råd og drøftinger i Formannskapet dersom det blir aktuelt med ny lokalisering.

Etablering brakker Soknedal barnehage

Dersom det blir nødvendig å utvide tilbudet for Soknedal barnehage høsten 2019, må etablering av brakker vurderes. Dette med bakgrunn at det ikke er mulig å få bygd permanent på så kort tid. Vi mener at dagens situasjon kan avhjelpes ved at det er tilgjengelige plasser på Støren. Likeledes ser vi på brakker som dårlig løsning og kommunen bør søke andre alternativ. Bevilgningen er strøket.

Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.

Oppgradering av 2. etg. ved Soknedal bo- og dagsenter for utleieleiligheter. Dette er en type selvfinansierende prosjekt som er selvfinansierende først når en leiekontrakt er etablert. All den tid vi ikke har fått sannsynliggjort noe i den forbindelse strykes bevilgningen.

Omsorgsboliger for demens

20 boliger à 2 millioner kroner. Tomt må avklares. Selvfinansierende ved husleie. Tilskudd fra Husbanken kan påregnes. Tilsvarende som for forrige så må det også stilles sikkerhet for utleie. Formålet er av en karakter hvor vi mener behovet må framkomme av nye Helse og Omsorgsplanen. Inntil den foreligger strykes bevilgningene.

Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling

Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling, inkl. prosjektledelse. Skal effektivisere og forenkle innbyggernes muligheter for digital tilgang til byggesøknad og byggesaksbehandling.

Det er vel og bra å komme fort i gang, men vi er noe usikker på om det er riktig å gjøre det i dette omfanget før en digital strategi med politisk forankring foreligger. Hva det betyr at prosjektet er selvfinansierende er også forhold publikum kan ha interesse av. Bevilgningen reduseres med 500' i 2019 og 200' i 2020.

17.4 Vedtak

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022, herunder gebyrregulativ, med følgende punkt:

1. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på kr. 65 mill., jfr. K-sak 8/15.
2. I medhold av eiendomsskatteloven (esktl.) § 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019: § 3 a, faste eiendommer i hele kommunen. Den alminnelige skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. I medhold av esktl. § 12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 3 promille.
I medhold av esktl. § 7 bokstav a fritas eiendommer til stiftelser eller institusjoner «som tek sikte på å gagna ein kommunen, eit fylke eller staten». Dette vil typisk være eiendom som tilhører idrettsforeninger, hjelpeorganisasjoner, hytter på allmenning som er åpne for alle o.l. Egen skatteliste er utarbeidet. Eiendomsskatten skal betales i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd.
Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.
Vedtak særskilte skattegrunnlag - verk/bruk som næringseiendom:
«For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.»
3. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11.55 %.
4. Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier dette. På side 8 tilføyes: Søknad om nedsettelse av gebyret utsetter ikke betalingsfristen. Fristen for søknad om gebyrnedsettelse er tre uker etter mottatt gebyr.
Tillegg til framsatt forslag gebyrregulativ, pleie og omsorg:
Kjøp av lunsj enkeltdager ved bo- og dagsentrene: Kr. 35,- pr. porsjon
Kaffeabonnement ved bo- og dagsentrene: Kr. 200,- pr. mnd.
Kjøp av kaffe ved aktivitetstilbud og arrangementer ved bo- og dagsentrene: Kr. 20,-
Digital trygghetsalarm abonnement:
- Under 2G: Kr. 190,- pr. mnd.
- Inntekt over 2G: Kr. 249,- pr. mnd.
5. Driftsrammer vedtatt lik år 1 – 2019 i tabell 1B gjengitt nedenfor
6. Investeringsbudsjett og finansiering vedtatt lik år 1- 2019 i tabell 2A og 2B gjengitt nedenfor
7. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R- 2 og R-5 delegeres rådmannen myndighet til å fordele til respektive enheter og fellesområdet iht. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kapittel 9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
8. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Konsek IKS iht. vedlegg.
9. Kommunestyret vedtar et driftstilskudd på 5 898 000 kr og et investeringstilskudd på 1 700 000 kr til Støren kirkelige fellesråd.
10. Rådmannen utreder en skolematordning og at det skal gjelde alle oppvekstområdene. Sak til kommunestyret innen 010719.
11. Rådmannen bes starte et forprosjekt om mulighetsrommet for skutertraseer i deler av kommunen.
12. Obligatoriske tabeller 1A, 1B, 2A og 2B gjengitt nedenfor vedtas.

17.5 Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-136 088	-141 264	-141 159	-140 889	-141 002	-140 881
Ordinært rammetilskudd	-220 407	-218 640	-223 798	-224 129	-229 274	-231 883
Skatt på eiendom	-18 425	-18 421	-15 224	-15 224	-15 224	-15 224
Andre generelle statstilskudd	-1 421	-1 570	-1 428	-1 398	-1 368	-1 337
Sum frie disponible inntekter	-376 340	-379 895	-381 609	-381 640	-386 868	-389 325
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-9 649	-5 401	-6 800	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinst finansielle instrumenter	-2 474	-1 610	-1 743	-1 816	-1 893	-1 972
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	13 286	15 684	16 862	18 302	19 203	17 686
Tap finansielle instrumenter	95	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	17 865	18 416	19 382	21 768	22 385	23 578
Finansinntekter/-utgifter	19 124	27 089	27 701	31 754	33 195	32 792
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	5 975	1 473	0	0	4 083	8 258
Til bundne avsetninger	94	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	-364	-217	0	0
Netto avsetninger	6 069	1 473	-364	-217	4 083	8 258
Fordeling						
Overført til investeringsregnskapet	23	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-351 125	-351 333	-354 272	-350 103	-349 590	-348 275
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	335 563	351 333	354 272	350 103	349 590	348 275
Merforbruk/mindreforbruk	-15 562	0	0	0	0	0

17.6 Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan 2020	2021	2022
Folkevalgte og stab	30 554	31 024	33 723	33 215	33 760	33 460
Oppvekst	112 603	118 519	119 300	118 514	119 156	119 756
Kultur, fritid og voksenopplæring	11 923	12 334	12 491	12 430	12 353	12 353
Pleie og omsorg	109 294	113 757	115 941	114 763	114 399	114 399
NAV, Helse og familie	40 279	42 005	44 290	44 221	43 961	43 961
Næring, plan og forvaltning	8 257	8 917	8 692	8 471	8 413	8 413
Eiendom og kommunalteknikk	34 665	34 100	33 608	33 212	33 007	33 007
Spesielle tiltak og tjenester	-4 398	8 970	8 166	8 196	8 196	8 196
Finansielle transaksjoner	-7 613	-18 293	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	335 563	351 333	354 272	350 103	349 590	348 275

17.7 Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2017	Oppr. bud. 2018	2019	Økonomiplan			
				2020	2021	2022	2019 -2022
Finansierungsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	74 479	61 671	41 449	43 165	10 340	38 570	133 524
Utlån og forskutteringer	3 540	0	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 484	1 600	1 700	1 700	1 700	1 700	6 800
Avdrag på lån	2 621	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	18 128	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	18	22 180	12 100	2 500	2 500	2 500	19 600
Årets finansierungsbehov	100 270	85 451	55 249	47 365	14 540	42 770	159 924
Ekstern finansierung							
Bruk av lånemidler	-64 204	-14 417	-34 499	-26 857	-8 472	-31 056	-100 884
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-951	-44 800	-12 100	-2 500	-2 500	-2 500	-19 600
Tilskudd til investeringer	-811	-12 900	0	-7 875	0	0	-7 875
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 068	-11 734	-6 950	-8 433	-1 868	-7 514	-24 765
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-3 812	0	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansierung	-80 847	-83 851	-53 549	-45 665	-12 840	-41 070	-153 124
Intern finansierung							
Overført fra driftsbudsjettet	-23	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	-1 600	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Sum intern finansierung	-23	-1 600	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Udekket/udisponert	19 400	0	0	0	0	0	0

17.8 Budsjettskjema 2B – Investering

Beløp i 1000

Tjenesteområde

	Økonomiplan				Sum
	2019	2020	2021	2022	2019 - 2022
Sum	0	0	0	0	0
Ikke selvfinansierende investeringer					
IKT- Felles	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Ny barnehage Støren	15 369	0	0	0	15 369
Kommunale veier og sikkerhet	2 000	2 000	1 500	1 500	7 000
Lysgården - Nybygg	0	22 215	0	0	22 215
Støren barneskole - Utvidelse	0	1 950	2 500	0	4 450
Støren kirkelige fellesr. tilskudd	1 700	1 000	1 000	1 000	4 700
Kunstnerisk utsmykking K-sak 26/18	0	1 000	0	0	1 000
Arkivdepot	150	150	150	100	550
Fortau Frøset	760	0	0	0	760
Erverv boliger ifbm reguleringsplaner	5 000	0	0	0	5 000
Forprosjekt FV30	250	0	0	0	250
Henvisningsskilt	0	400	0	0	400
Døråser sykehjemmet "touch and go"	120	240	240	120	720
Geovekst	0	250	250	250	750
Utvidelse Soknedal	3 000	0	0	17 000	20 000
oppvekstområde/gravplasser	0	160	0	0	160
Ny prosjektor Kultursalen	1 000	0	0	0	1 000
Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet	150	0	0	0	150
Nedrigging av brakker - Støren barnehage	250	0	0	0	250
Fornyelse vedlikeholdsmaskiner	1 500	0	0	0	1 500
Ventilasjon 4. etg. rådhuset	2 000	0	0	0	2 000
Støren næringsområde	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Utbedring kommunale bygg	700	700	700	700	2 800
Kjøretøyer	500	500	500	0	1 500
Helsesenter - Ombygging underetasje	300	0	0	0	300
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	38 249	34 065	10 340	24 170	106 824
Sum	38 249	34 065	10 340	24 170	106 824
Selvfinansierende investeringer					
Tilbygg Moøya. Renseanlegg	900	0	0	0	900
Boliger funksjonshemmede	2 000	0	0	0	2 000
Budal bo- og dagsenter 2 utleieboliger	0	1 500	0	0	1 500
Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus	0	7 400	0	14 400	21 800
Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling	300	200	0	0	500
Sum	3 200	9 100	0	14 400	26 700
Sum investeringer	41 449	43 165	10 340	38 570	133 524

Beløp i 1000

Finansiering av investeringsprogrammet

	Økonomiplan				Sum
	2019	2020	2021	2022	2019 - 2022
Kjøp av aksjer og andeler	1 700	1 700	1 700	1 700	6 800
Avsetninger	12 100	2 500	2 500	2 500	19 600
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-12 100	-2 500	-2 500	-2 500	-19 600
Bruk av avsetninger	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-6 800
Sum investeringer	0	0	0	0	0

17.9 Driftsbudsjett med endringer Folkevalgte og stab

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	31 024	31 024	31 024	31 024
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisstigning	820	820	820	820
Rådgiver oppvekst - Omfordeling fra R2	180	180	180	180
Sum Tekniske justeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Vedtak forrige periode				
Datalagring økte kostnader	100	200	200	200
Effektiviseringstiltak	94	250	-7	-7
Reduksjon IT-utstyr folkevalgte	125	75	75	75
Salderingstiltak	-100	-350	-350	-350
Telefonsystem	400	400	400	400
Valggjennomføring	300	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	919	575	318	318
Budsjettendring i år				
Husleie NAV	-82	-82	-82	-82
Lisenskostnader	251	251	251	251
Sum Budsjettendring i år	169	169	169	169
Konsekvensjustert budsjett	2 088	1 744	1 487	1 487
Konsekvensjustert ramme	33 112	32 768	32 511	32 511
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	-94	-252	0	0
Rammereduksjon	-714	-620	-370	-370
Sum Innsparingstiltak	-808	-872	-370	-370
Nye tiltak				
Drift av kvalitets-/avvikssystem	100	100	100	100
Frikjøp hovedverneombud	130	130	130	130
Godtgjørelse folkevalgte	150	100	100	100
Kantine Rådhuset	250	250	250	250
Lisenskostnader it-programmer	50	50	50	50
Lønnskorrigeringer	400	400	400	400
Ordning av papirarkiv på depot - lukking av avvik	150	150	150	150
Personvernombud	90	90	90	90
Regionråd Trøndelag sør	50	50	50	50
Valggjennomføring	50	0	300	0
Sum Nye tiltak	1 420	1 320	1 620	1 320
Nye tiltak og realendringer budsjett	612	448	1 250	950
Ramme 2019-2022	33 723	33 215	33 760	33 460

17.10 Driftsbudsjett med endringer Skole

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	67 433	67 433	67 433	67 433
Tekniske justeringer				
Fordeling skole og barnehage jf. økonomiplan 2018-2021	-255	-255	-255	-255
Lønns- og prisstigning	1 996	1 996	1 996	1 996
Rådgiver oppvekst - Omfordeling til R1	-180	-180	-180	-180
Sum Tekniske justeringer	1 561	1 561	1 561	1 561
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-207	100	-416	-416
Lærertetthet tidlig innsats	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Nødvendig helsehjelp i skole	0	-437	-437	-437
Salderingstiltak	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Økning i klasseressurs pga. økt elevtall	620	1 498	1 963	2 563
Sum Vedtak forrige periode	-2 037	-2 289	-2 340	-1 740
Konsekvensjustert budsjett	-476	-728	-779	-179
Konsekvensjustert ramme	66 957	66 705	66 654	67 254
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-100	0	0
Rammereduksjon	-435	-520	0	0
Sum Innsparingstiltak	-435	-620	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	-435	-620	0	0
Ramme 2019-2022	66 522	66 085	66 654	67 254

17.11 Driftsbudsjett med endringer Barnehage

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	51 086	51 086	51 086	51 086
Tekniske justeringer				
Fordeling skole og barnehage jf. økonomiplan 2018-2021	255	255	255	255
Lønns- og prisstigning	1 295	1 295	1 295	1 295
Sum Tekniske justeringer	1 550	1 550	1 550	1 550
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-168	77	-335	-335
Enhetslederstilling ny barnehage	800	800	800	800
Sum Vedtak forrige periode	632	877	465	465
Konsekvensjustert budsjett	2 182	2 427	2 015	2 015
Konsekvensjustert ramme	53 268	53 513	53 101	53 101
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-77	0	0
Rammereduksjon	-341	-408	0	0
Ubrukte midler til nye barnehageplasser høsten 2018	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum Innsparingstiltak	-1 441	-1 585	-1 100	-1 100
Nye tiltak				
Endret pedagognorm og bemanningsnorm i barnehagene	500	500	500	500
Refusjon av barnehageplasser i andre kommuner	450	0	0	0
Sum Nye tiltak	950	500	500	500
Nye tiltak og realendringer budsjett	-491	-1 085	-600	-600
Ramme 2019-2022	52 777	52 428	52 501	52 501

17.12 Driftsbudsjett med endringer Kultur, fritid og voksenopplæring

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	12 334	12 334	12 334	12 334
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisstigning	396	396	396	396
Sum Tekniske justeringer	396	396	396	396
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-39	18	-77	-77
Salderingstiltak	-100	-200	-200	-200
Styrking av rammen	-100	-100	-100	-100
Sum Vedtak forrige periode	-239	-282	-377	-377
Konsekvensjustert budsjett	157	114	19	19
Konsekvensjustert ramme	12 491	12 448	12 353	12 353
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-18	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-18	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	0	-18	0	0
Ramme 2019-2022	12 491	12 430	12 353	12 353

17.13 Driftsbudsjett med endringer Pleie og omsorg

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	113 757	113 757	113 757	113 757
Tekniske justeringer				
Overføring av tilsynslegeressurs	580	580	580	580
Lønns- og prisstigning	3 434	3 434	3 434	3 434
Sum Tekniske justeringer	4 014	4 014	4 014	4 014
Vedtak forrige periode				
Aktivitetstjeneste	-850	-850	-850	-850
Effektiviseringstiltak	-350	172	-692	-692
Livsgledesykehjem	-300	-300	-300	-300
Opprettholde sykehjemskantine	0	-200	-200	-200
Salderingstiltak	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Vedtak forrige periode	-3 000	-4 178	-5 042	-5 042
Konsekvensjustert budsjett	1 014	-164	-1 028	-1 028
Konsekvensjustert ramme	114 771	113 593	112 729	112 729
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-172	0	0
Rammereduksjon	-500	-328	0	0
Sum Innsparingstiltak	-500	-500	0	0
Nye tiltak				
Omsorgslønn	670	670	670	670
Velferdsteknologiprojekt	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	1 670	1 670	1 670	1 670
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 170	1 170	1 670	1 670
Ramme 2019-2022	115 941	114 763	114 399	114 399

17.14 Driftsbudsjett med endringer NAV

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	7 172	7 172	7 172	7 172
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisstigning	500	500	500	500
Sum Tekniske justeringer	500	500	500	500
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-23	11	-46	-46
Sum Vedtak forrige periode	-23	11	-46	-46
Budsjettendring i år				
Husleie NAV	82	82	82	82
Sum Budsjettendring i år	82	82	82	82
Konsekvensjustert budsjett	559	593	536	536
Konsekvensjustert ramme	7 731	7 765	7 708	7 708
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-11	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-11	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett	0	-11	0	0
Ramme 2019-2022	7 731	7 754	7 708	7 708

17.15 Driftsbudsjett med endringer Helse og familie

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	34 833	34 833	34 833	34 833
Tekniske justeringer				
Overføring av tilsynslegeressurs	-580	-580	-580	-580
Lønns- og prisstigning	1 194	1 194	1 194	1 194
Sum Tekniske justeringer	614	614	614	614
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-108	53	-214	-214
Salderingstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Vedtak forrige periode	-608	-947	-1 214	-1 214
Konsekvensjustert budsjett	6	-333	-600	-600
Konsekvensjustert ramme	34 839	34 500	34 233	34 233
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-53	0	0
Sum Innsparingstiltak	0	-53	0	0
Nye tiltak				
50 % stilling barnevernkonulent	320	320	320	320
Interkommunal barnevernvakt	400	400	400	400
Kad-seng psykiatri/rus	300	300	300	300
Kommunepsykolog	700	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	1 720	2 020	2 020	2 020
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 720	1 967	2 020	2 020
Ramme 2019-2022	36 559	36 467	36 253	36 253

17.16 Driftsbudsjett med endringer Næring, plan og forvaltning

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	8 917	8 917	8 917	8 917
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisstigning	264	264	264	264
Sum Tekniske justeringer	264	264	264	264
Vedtak forrige periode				
Adresseregistrering	0	-250	-250	-250
Effektiviseringstiltak	-29	13	-58	-58
Sum Vedtak forrige periode	-29	-237	-308	-308
Konsekvensjustert budsjett	235	27	-44	-44
Konsekvensjustert ramme	9 152	8 944	8 873	8 873
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-13	0	0
Rammereduksjon	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	-500	-513	-500	-500
Nye tiltak				
Koordinatorstilling vannområde Gaula (kommunens andel)	40	40	40	40
Sum Nye tiltak	40	40	40	40
Nye tiltak og realendringer budsjett	-460	-473	-460	-460
Ramme 2019-2022	8 692	8 471	8 413	8 413

17.17 Driftsbudsjett med endringer Eiendom og kommunalteknikk

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	34 100	34 100	34 100	34 100
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisstigning	640	640	640	640
Sum Tekniske justeringer	640	640	640	640
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringstiltak	-104	53	-205	-205
Salderingstiltak	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Utvidelse Støren barnehage	-453	-453	-453	-453
Sum Vedtak forrige periode	-1 057	-1 400	-1 658	-1 658
Konsekvensjustert budsjett	-417	-760	-1 018	-1 018
Konsekvensjustert ramme	33 683	33 340	33 082	33 082
Innsparingstiltak				
Effektiviseringstiltak	0	-53	0	0
Rammereduksjon	-250	-250	-250	-250
Sum Innsparingstiltak	-250	-303	-250	-250
Nye tiltak				
Leie av lokaler til Frivilligsentralen	75	75	75	75
Utarbeidelse av hovedplan vei	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	175	175	175	175
Nye tiltak og realendringer budsjett	-75	-128	-75	-75
Ramme 2019-2022	33 608	33 212	33 007	33 007

17.18 Driftsbudsjett med endringer Spesielle tiltak og tjenester

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	8 970	8 970	8 970	8 970
Tekniske justeringer				
Lønns- og prisvekst kirke	163	163	163	163
Sum Tekniske justeringer	163	163	163	163
Vedtak forrige periode				
Reservert tilleggsbevilgning - Gjesteelever	-500	-500	-500	-500
Reservert tilleggsbevilgning - Kompetanseutvikling	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode	-800	-800	-800	-800
Budsjettendring i år				
Lisenskostnader	-251	-251	-251	-251
Sum Budsjettendring i år	-251	-251	-251	-251
Konsekvensjustert budsjett	-888	-888	-888	-888
Konsekvensjustert ramme	8 082	8 082	8 082	8 082
Nye tiltak				
Korrigeringskemnerkontor, kontrollutvalg og arbeidsgiverkontroll	31	31	31	31
Reservert tilleggsbevilgning - Kompetanseutvikling	23	23	23	23
Trondheimsregionen	30	60	60	60
Sum Nye tiltak	84	114	114	114
Nye tiltak og realendringer budsjett	84	114	114	114
Ramme 2019-2022	8 166	8 196	8 196	8 196

17.19 Driftsbudsjett med endringer Finansielle transaksjoner

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022
Vedtatt budsjett	-18 293	-18 293	-18 293	-18 293
Tekniske justeringer				
Kalkulatoriske renter og avdrag	-995	-1 975	-2 711	-4 326
Konsesjonskraft	-1 780	-1 780	-1 780	-1 780
Premieavvik	-871	-871	-871	-871
Sum Tekniske justeringer	-3 646	-4 626	-5 362	-6 977
Konsekvensjustert budsjett	-3 646	-4 626	-5 362	-6 977
Konsekvensjustert ramme	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270
Ramme 2019-2022	-21 939	-22 919	-23 655	-25 270